Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 188 (3386)
15 ДУШАНБА
АВГУСТ 1977 й.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ПРАВДА саҳифаларида

★ Газетанинг бугунги сонида «Фермаларда ёз вахтаси» номли бош мақола эълон қилинган.

★ КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин ўртоқларнинг Корея Халқ Демократик Республикаси озод этилганлигининг 32 йиллиги муносабати билан Корея Меҳнат партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Корея Халқ Демократик Республикаси Президенти Ким Ир Сен ва Корея Халқ Демократик Республикаси маъмурий Кенгаши Премьери Пак Сен Чер ўртоқларга табрик телеграммаси эълон қилинган.

★ Корея Меҳнат партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Корея Халқ Демократик Республикаси Президенти Ким Ир Сен, Корея Халқ Демократик Республикаси маъмурий Кенгаши Премьери Пак Сен Чер ўртоқларнинг КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев ва СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин ўртоқларга жавоб телеграммаси босилган.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг тикувчи мотористкаси Жамила Акбарова беш йиллик топшириқни тўрт йилда бажаришга аҳд қилган. Айни кунларда илғор ишчи кунлик топшириқларини 130—135 процент адо этиб, ўз сўзининг устидан чиқиш учун ҳаракат қиляпти.
Р. Загратдинов фотоси.

УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА — 60 ЗАРБДОР ҲАФТА

48-ҲАФТА ЯКУНИ

● ЛЕНИН РАЙОНИ: Қурилиш материаллари саноати министрлигига қарашли тажриба-механика заводида силлиқланган ғиштларнинг сиртига сир берувчи янги автомат конвейер ишга туширилди. Эндиликда ғиштлар сир суртилган ҳолда қиздириш ўчоғига туширилади. Шундай қилиб, бу ерда иккита меҳнат жараёнини уйғунлаштиришга эришилди.

Йил бошидан буён эса Ленин райони ишлаб чиқариш корхоналарида 289 та асбоб-ускуна монтаж қилиниб, ишга туширилди. Бу эса планда белгиланганидан 100 та кўп демакдир.

● ОКТЯБРЬ РАЙОНИ: район енгил саноат ходимлари Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига бағишланган навбатдаги зарбдор ҳафтани муваффақиятли якунладилар. Йил бошидан буён пландан ташқари 2 миллион сўмликка яқин маҳсулот ишлаб чиқарилди. Кўн-галантерея, спорт-буюмлари, ўйинчоқлар фабрикалари, тикувчилик бирлашмаси, кўн-мўйна заводида бир қатор буюмлар Давлат Сифат белгиси билан тайёрлана бошланди. Социалистик мусобақада Н. Ортиқова, З. Минғиёсова, А. Пузанкова, В. Ларионова, М. Аҳмедова ва бошқалар пешқадамлик қилишяпти.

● КИРОВ РАЙОНИ: Ўтган ҳафтада район автомобилчилари қувончли ютуқларни қўлга киритишди. 2505-автоколонна коллективи айниқса катта муваффақиятларга эришди. Колонна ҳайдовчилари планда кўзда тутилган 52 минг тонна ўрнига 55 минг тоннадан зиёд турли халқ хўжалик юкларини ташишди. Социалистик мусобақада Василий Егорович Петрухин бошлиқ бригада пешқадамлик қилди.

Улар ҳафталик топшириқни 135 процентга адо этиб, район автомобилчилари ўртасида биринчиликни эгаллашди.

● КУЙБИШЕВ РАЙОНИ: ўтган ҳафтани район ишлаб чиқариш коллективлари юксак унумли меҳнат билан якунладилар. Трактор заводи коллективи катта муваффақиятларни қўлга киритди. «МТЗ-80 Х» маркали 80 та янги қудратли тракторлар қишлоқ меҳнаткашларига жўнатилди. Бу типдаги тракторларни ишлаб чиқариш ўтган ойда йўлга қўйилган эди. Турли пахтакор хўжаликларга эса 700 дан ортиқ пахтани қопқанорсиз ташувчи прицеплар юборилди. Шу билан бирга заводда янада такомиллаштирилган янги прицепларни ишлаб чиқариш ўзлаштирилмоқда.

Ҳаммаси бўлиб ўтган ҳафта мобайнида коллектив пландан ташқари 27 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди.

● СОБИР РАҲИМОВ РАЙОНИ: Район новаторлари юбилей йилида ижодий изланишга актив қўшилдилар. Йил бошидан буён улар 790 та рационализаторлик таклифини ишлаб чиқаришга жорий қилдилар. Бунинг йиллик иқтисодий самараси бир миллион 610 минг сўмни ташкил этди. 115 та янги, юқори унумли дастгоҳлар ўрнатилди.

Бу ҳафтада «Миконд», «Компрессор», агрегат заводларида янги дастгоҳлар ишга туширилди. Шунингдек, районда меҳнатни илмий ташкил этиш планлари амалга оширилмоқда. Йил бошидан буён уларни рўёбга чиқариш натижасида 235 минг сўмдан зиёд иқтисодий фойда олинди.

● ҲАМЗА РАЙОНИ: Метрополитен қурилишига катта ҳисса қўшиляпти. Ўтган ҳафтада метрополитенда 60 дан зиёд меҳнаткашлар баракали ишлашди. 145-автобазанинг ағдарма машина ҳайдовчилари, Қўйлиқ бинокорлик конструкциялари комбинатининг бульдозерчилари ўз топшириқларини ошириб бажаришди.

Районнинг 17 корхонаси метрополитенга 124 хил ностандарт жиҳозлар тайёрлаб берди. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси «Ҳамза» станцияси учун 240 дона ёритгичлар ишлаб чиқарди. Ҳозирги кунларда улар «Халқлар дўстлиги» ва «СССР 50 йиллиги» станциялари учун ҳам жиҳозлар тайёрлашмоқда.

● ЧИЛОНЗОР РАЙОНИ: Барча қурилиш ташкилотларида қурилиш-монтаж ишлари бўйича белгиланган планлар муваффақиятли бажарилди. Айниқса «Ташметрострой» трестининг коллективлари яхши натижаларга эришишди. Бош пудрат бўйича план 125,7 процент, ўз кучлари билан эса 110,9 процент қилиб бажарилди.

Етти ойлик якунларига кўра пландан ташқари 1 миллион 25 минг сўмлик бунёдкорлик ишлари амалга оширилди.

«Узавтострой» трестига қарашли Тошкент область қурилиш бошқармасининг ишчи ва хизматчилари зарбдор ҳафталикда ажойиб меҳнат ғалабасини қўлга киритишди. Улар беш йилликнинг икки йиллик планини бажарганликлари тўғрисида рапорт беришди.

● ФРУНЗЕ РАЙОНИ: Район саноат корхоналарида бир ҳафта давомида 65 минг сўмлик кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқарилди. Бу соҳада айниқса пластмасса буюмлари ва рўзғор химияси заводининг коллективи яхши меҳнат қилди. Корхона савдо тармоқларига 45 минг сўмликдан зиёд болалар ўйинчоқлари, совун қутиси сингари кенг истеъмол буюмларни етказиб берди. Шунингдек, қурилиш материаллари комбинати ишчиларининг меҳнати самарали бўлди. Улар ҳафта давомида харидорлар томонидан зўр қизиқиш билан сотиб олинадиган 7 минг сўмлик ваза тайёрлашга муваффақ бўлишди.

● СЕРГЕЛИ РАЙОНИ: Тошкент метрополитени қурилишига оталиқ ёрдами кўрсатиш кун сайин яхшиланмоқда. Бу ишга 141-юк ташиш автотранспорт корхонаси коллективи ҳам катта ҳисса қўшяпти. Ўтган зарбдор ҳафтада корхона ҳайдовчилари метронинг етти станциясига 19,5 минг тонна юк ташиб, планни бирмунча ошириб бажаришга эришишди.

Мусобақада А. Фролов, К. Залоев, С. Олемпиев, А. Стенякин ва Н. Семенчук сингари шофёрлар илғорлик қилдилар.

ЮБИЛЕЙ 60 ВАХТАСИДА

МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИМИЗ — ШОНЛИ ОКТЯБРГА!

Ютуқларни мустаҳкамлаб

«Гордорстройремонт» тресги пойтахтимиздаги пешқадам ташкилотлардан бири ҳисобланади. Аҳил коллектив йил бошидан ишни оқилона ташкил этаётганлиги туфайли ойлик ва квартал планларни муваффақиятли адо этмоқда. Йўлсозлар юбилей йилининг етти ойлик топшириғини ҳам барча соҳалар бўйича ортиғи билан якунладилар.

Бунёдкорлар етти ойлик планни бош пудрат бўйича 105,6 процент, ўз кучлари билан амалга ошириладиган топшириқни эса 100,7 процент қилиб ўринлатдилар. Меҳнат унумдорлиги кўрсаткичи ҳам кўзда тутилганидан зиёда бўлди. Шу давр мобайнида пойтахтимиз кўча, майдон, хиёбонларидан 847 минг 70 квадрат метр майдонга асфальт ётқизилиб, ободонлаштирилди.

Бу юксак маррани эгаллашда трестда донг таратган Д. Харичис, М. Хлипус, М. Чанжалис, Р. Майоров, Н. Йўлчиев, Д. Маккослар етакчилик қилаётган коммунистик меҳнат бригадаси коллективларининг хизматлари салмоқлидир. Улар ойлик топшириқларини ортиғи билан бажариш, юқори унумдорликка эришиш, объектларни «яхши» ва «аъло» баҳоларда фойдаланишга топширишда ўртоқларига намуна бўлмоқдалар.

Ҳозирги кунда йўлсозлар қўлга киритилган ютуқларни янада мустаҳкамлаш ҳамда Улуғ Октябрнинг шонли юбилейини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун барча объектларда зарбдорларча иш юритмоқдалар.

Э. ТЎЛАГАНОВ.

● *Ҳамшаҳарлар, сизлар учун*

ҲОСИЛ КАРВОНИ

Қовун-тарвузлар ортилган навбатдаги ҳосил карвони шаҳримизга кириб келди. Шу куни пойтахтнинг Куйбишев район сабзавот-полиз маҳсулотларини тарқатиш идораси Ильич райони соҳибкорларидан 91 тонна тарвуз ва 21 тонна қовун қабул қилиб олдилар.

Кеча

Куйбишев район савдо шохобчаларига Чиноз ва Бўка районлари деҳқонлари етиштирган ўн машина қовун-тарвуз тарқатилди. Бўка район деҳқонлари эса 26 тонна қовун жўнатдилар.

Айни пайтда Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» ва Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозлари ҳар куни сархил ноз-неъматларни узлуксиз юбориб турибди.

▲ ИШЧИ КЛУБЛАРИДА

«СЎЗАНА» МЕДАЛЬ ОЛДИ

Бадиий буюмлар фабрикаси қошида тузилган «Сўзана» ансамбли тобора танилиб боряпти. Рихсибой Ваҳобов бадиий раҳбарлигидаги бу ансамбль ўзининг ранг-баранг концерт программаси билан яқинда Иваново ва шунингдек Москвада бўлди. Халқ Хўжалик Ютуқлари кўргазмасида концерт намойиш этган тошкентлик чевар-ҳаваскорлар кўргазманинг олтин медалини олишга сазовор бўлдилар.

Ҳозирги кунда «Сўзана» Октябрь шарафига катта концерт программаси тайёрлаяпти. Унда замонавий ўзбек халқ қўшиқлари, классик куй ва қўшиқлар ўрин олади.

● *«Ўроқ ва Болға» иттифоқи*

ДЕҲҚОН АРМУҒОНИ

Тошкент районининг сабзавоткорлари юбилей йилида барча экинлардан юқори ҳосил етиштиришга аҳд қилишган. Ўзаро социалистик мусобақада «Партия XXI съезди» совхози байроқдорлик қилмоқда. Хўжалик меҳнатчилари шаҳарликларга 15 минг тонна сабзавот маҳсулотлари: картошка, карам, помидор, пиёз етказиб беришди. Бу план бўйича кўзда тутилганидан 5 минг тонна кўп.

Бугун

ХЎЖАЛИК МИРИШКОРЛАРИ ЙИЛЛИК ПЛАННИ ШАРАФ БИЛАН ЎРИНЛАТИШДИ.

Ҳар квадрат метрдан 10 килограммдан маҳсулот етиштиришга сўз берган Ҳ. Ортиқов бошлиқ бригада аъзолари оширилган мажбурият асосида ишлашяпти.

МАРОҚЛИ СУҲБАТ

Жамила опа «Электроаппарат» заводида узоқ йиллар ишлаб пенсияга чиққан. Эндиликда у кексалик гаштини суриш билан бирга жамоат ишларида актив қатнашмоқда.

Онахон Ленин районидаги М. Горький номли марказий кутубхонада 30 йилдан буён китобхонлик қилади. Шунча вақт ичида талай китобни мутолаа қилди.

Жамила Мирбадалова яқинда кутубхонада СССР янги Конституциясининг лойиҳасига бағишлаб «Совет ҳокимияти нималар берди» деган мавзуда суҳбат ўтказди. Собиқ ишчи ўзининг босиб ўтган ҳаёт йўли, дугоналарининг бахтли тақдири ҳақида ҳаяжон билан гапириб берди. Агитатор сифатида янги Конституция лойиҳасини изоҳлаб атрофлича тушунтирди. Ленин район ҳаётидан мисоллар келтирди.

Максим Горький номли кутубхона шаҳардаги энг кекса маданият муассасаларидан бири ҳисобланади. У 1911 йилда ташкил этилган бўлиб, ҳозирда 60 мингдан зиёд ҳар хил китоби бор.

Қутлуғ одим

Тошкент кўн-галантерея фабрикасида Муборак Ёқубовани ҳамма танийди. У етакчилик қилаётган комсомол-ёшлар бригадаси йил бошидан буён меҳнат беллашувида олдинда бормоқда. Коллектив азаматлари ишлаб чиқараётган нафис портфель, чамадон, сумкалар харидорларни хушнуд этмоқда.

Бугун

бригада аъзолари Улуғ Октябрь 60 йиллиги нишонланадиган ой ҳисобига маҳсулот топшира бошлашди. Планга қўшимча 880 дона маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Коллективнинг Т. Нуриддинова, М. Йўлдошева, Г. Ёқубжонова каби пешқадамлари октябролди вахтасида фидокорона меҳнат қилишяпти.

А. АЖАМИЛОВ.

ГУВОҲНОМА БЕРИЛДИ

Алишер Навоий номли маданият уйида ташкил этилган бир йиллик бичиш-тикиш тўгарагини 80 нафар қиз битириб чиқди. Уларга тикувчи гувоҳномаси берилди.

— Бичиш-тикиш тўгарагининг ташкил этилганига ҳали кўп бўлгани йўқ, — дейди маданият уйининг директори С. Расулова, — Ўтган йили 100 дан кўпроқ юқори синф ўқувчилари тўгаракни муваффақиятли тамомлашди. Улар ҳозир шаҳримиздаги фабрика ва ательеларда меҳнат қилишяпти.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги арафасида яна 40 нафар тўгарак қатнашчисига тикувчилик гувоҳномаси берилади.

Муҳим участкада

ЗАРБДОР ҚУРИЛИШ ОДИМЛАРИ

«Ташметрострой» тресги 1-қурилиш-монтаж бошқармасидаги коммунист В. П. Богоченко етакчилик қилаётган комсомол-ёшлар бригадаси ҳозир муҳим участкада меҳнат қилмоқда. Бу пешқадам коллективга «Пахтакор» станцияси учун арматура каркаслари тайёрлаш топширилган. Бригада буюртмани муддатидан илгари бажариш мақсадида зиммасига оширилган социалистик мажбурият олди. Комсолларнинг бу ташаббусини арматура цехининг бутун коллективи қўллаб-қувватлади.

Бир ой давомида бригада белгиланган 240 каркаснинг 170 тасини тайёрлашга муваффақ бўлди. Бригада аъзолари буюртмани биринчи сентябрга қадар бажариш ниятида меҳнат суръатини тобора оширишмоқда. Буюртма албатта муддатидан олдин бажарилади. Бунга эришилаётган меҳнат ютуқлари далолат бермоқда. Бу ерда меҳнат қилаётган ҳар бир ишчи кунлик топшириқни 210 процентга етказиб бажаришга муваффақ бўляпти. Агар аввал цехда бир сменада иккита каркас тайёрланган бўлса, ҳозир тўртта каркас тайёрлашга эришилмоқда.

Бригаданинг меҳнат муваффақиятига пайвандчи С. Жарков, арматурачи И. Мирзаев, бригада бошлиқлари В. Богаченко ва Р. Муҳаммаджоновлар салмоқли ҳисса қўшишмоқда.

С. ГРАБОВЕЦКИЙ,
«Ташметрострой» тресги комсомол комитетининг секретари.

●

«БАЛЛИ, ҚИЗЛАР»

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг бадиий ҳаваскорлик тўгараги қатнашчилари яқинда Ивановодан қайтиб келишди. Маълумки, бир неча йиллардан буён тошкентлик чеварлар ивановоликлар билан беллашиб келадилар. Ўзаро тузилган шартномага биноан ҳар икки томон бир-бирига тез-тез делегация юбориб туришади. Навбатдаги делегация сафида ҳаваскор санъаткорлар ҳам бор эди.

Эндиликда бирлашма ҳаваскорлари корхона партия, касаба союз ва комсомол ташкилоти раҳбарлигида «Балли, қизлар» конкурсига тайёргарлик кўряпти. Бу кеча Улуғ Октябрнинг музаффар 60 йиллик тўйига бағишланади.

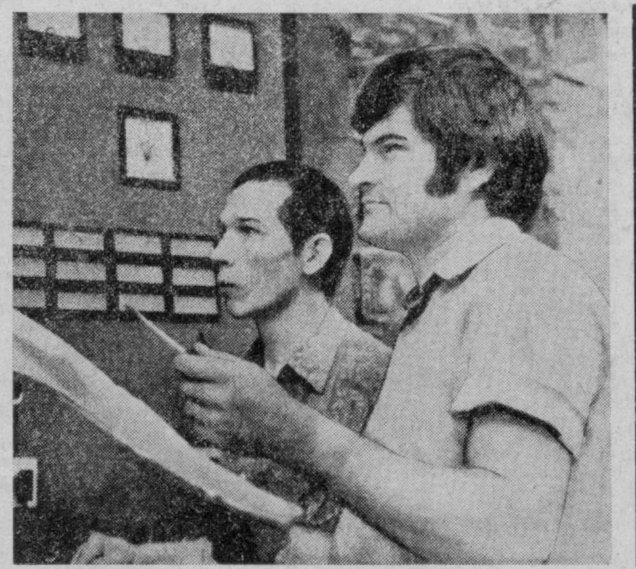

«Электроаппарат» заводининг аҳил коллективи юбилей йили топшириғини муддатидан илгари бажариш учун кун сайин социалистик мусобақани авж олдирмоқда.

СУРАТДА: корхонанинг илғор слесарь-йиғувчилари (чапдан) Шамил Бахтиев ва Равил Ашмасовларни кўриб турибсиз. Бу икки коммунистик меҳнат зарбдори кунлик нормаларини 140 процент адо этиб, ҳамнасбларига намуна бўлишмоқда.
И. Шоиноғомов фотоси.

● *Умри боқий дўстлик*

Пахтакорлар ҳузурига

Бугун

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Охунбобоев номли ёш томошабинлар театри Сирдарё областига жўнаб кетди.

Театр коллективи Сирдарё, «Оқ олтин», «Гулистон», Ильич ва бошқа районларнинг пахтакор хўжаликларида бўлиб, қишлоқ клублари ҳамда дала шийпонларида учрашув, суҳбатлар ўтказади.

Чўл баҳодирлари «Меҳрибонлар» спектаклини томоша қилишади. Шунингдек, Октябрь юбилейига бағишлаб саҳналаштирилган программа ҳам чўлқуварлар диққатига ҳавола этилади.

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

Ўтган шанба куни Москвадаги Марказий «Динамо» стадиони мухлислар билан лиқ тўлди. Бу ерда мамлакат Кубоги ўйинларининг финалчилари пойтахтнинг «Динамо» ва «Торпедо» футбол командалари беллашдилар. Учрашув тақдирини ҳал қилган ягона тўпни ўйиннинг ўн еттинчи минутида динамочи В. Казаченок киритди.

Шундай қилиб «Динамо» командаси футболчилари мамлакат 1977 йил кубогини қўлга киритдилар.

* * *

Кеча, биринчи лига командалари ўртасида мамлакат чемпионатининг навбатдаги тур учрашувларида пахтакорчилар ўз майдонларида Ростов — Доннинг армия спорт клуби командасини қабул қилдилар. Қизиқарли ўтган бу учрашув 2:1 ҳисобида «пахтакорчи»лар фойдасига ҳал бўлди. Командамиз 31 очко билан турнир жадвалини бошқариб бормоқда.

Халқаро мавзуда суҳбат

БЕЛГРАДДАГИ УЧРАШУВГА ОЧИҚ ЙЎЛ

Европадаги 33 мамлакат, шунингдек АҚШ ва Канаданинг раҳбарлари бундан икки йил муқаддам Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашнинг Якунловчи актини имзоладилар. Улар Финляндия пойтахти Хельсинкида тантанали маросимга тўхталиб, халқаро вазиятни нормаллаштириш учун кураш бу акт билан тугалланмаслигини яхши англар эдилар.

Кенгашда барча делегацияларнинг бошлиқлари сўзга чиқдилар. Уларнинг нутқларида кескинликнинг юмшатилиши кундалик реал воқеага айланиши ва чиндан ҳам муқаррар давом этадиган жараён бўлиб қолиши учун ҳали кўп, жуда кўп иш қилиш зарур эканлиги таъкидлаб ўтилди.

Умумевропа кенгашида қатнашган мамлакатларнинг 1977 йилда Белградда учрашув ўтказиш ҳақидаги қарорини худди шу нуқтаи назардан қараб чиқиш керак. Бу учрашув қилинган ишларни шунчаки якунлаштириш билан чекланмай, бундан буёнги ҳамкорлик масалалари юзасидан баъзи конкрет тавсиялар ва таклифлар тўғрисида келишиб олиш имконини ҳам берган бўлур эди.

Шундай учрашувни тайёрлаш учун Хельсинки кенгашининг Якунловчи актини имзолаган барча давлатларнинг вакиллари бир неча ҳафта илгари Югославия пойтахтига тўхталишди. Улар келгусида ўтказиладиган асосий учрашувнинг кун тартиби ва иш тартибини белгилаб чиқишлари керак эди. Бундан мақсад — ана шу учрашувнинг ижобий руҳда ўтишини ва турли ижтимоий тузумдаги мамлакатларнинг ўзаро манфаатли дўстона алоқаларини янада ривожлантириш учун имконият яратиб берилишини таъминлашдан иборат эди.

Ана шу тайёргарлик босқичида жиддий гаплар бўлди. Гап шундаки, илгари шартлашиб олинганидек, барча қарорлар бир овоздан қабул қилиниши, яъни мунозара қатнашчиларидан бирортаси ҳам ҳеч қандай эътироз билдирмаслиги керак эди.

Белграддаги учрашувга тайёргарлик Ғарбда навбатдаги антисовет кампания бошланган бир пайтга тўғри келиб қолди. Бу кампанияни кескинликни юмшатишга ва турли ижтимоий тузумдаги мамлакатларнинг ҳамкорлигига душман бўлган шахслар уюштирди. НАТО генераллари, Қўшма Штатлар ва бошқа капиталистик мамлакатлар диверсия — пропаганда маҳкамаларининг корчалонлари ва ҳатто шу мамлакатларнинг айрим давлат арбоблари социалистик давлатларнинг барча халқлар ўртасида тинчлик ва дўстликка астойдил интилаётганлигига шубҳа туғдириш учун Югославия пойтахтидаги учрашувдан фойдаланишга қарор бердилар.

Аммо қунт билан олиб борилган иш ва узоқ давом этган мунозаралар натижасида бамаслаҳат келишиб олинган ҳужжат ишлаб чиқилди. Бу ҳужжат турли мамлакатлар манфаатларини ҳисобга олиш ва асосий учрашувдаги мунозаралар учун негиз бўлиб хизмат қила олади. Ҳужжат: «хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашда қатнашган давлатлар вакилларининг Якунловчи акт қоидалари асосида 1977 йил Белграддаги учрашувни уюштириш ҳақидаги қарор» деб аталади.

Қабул қилинган қарорга мувофиқ, Белграддаги учрашув 4 октябрда бошланади ва бу учрашув 22 декабрдан кечиктирилмай, якунловчи ҳужжатни қабул қилиш билан тугалланиши керак. Бу ҳужжатни келишиб олиш соҳасидаги ишларни мўлжалланган пайтда ниҳоясига етказиш имкони бўлмаган тақдирда 35 мамлакатнинг вакиллари келгуси йилнинг январь ойи ўрталарида яна Белградда тўпланишиб, февраль ойи ўрталаригача ишни давом эттириш учун мажлис ўтказадилар.

Тайёргарлик босқичида қатнашган делегацияларнинг ғоят кўпчилиги Белграддаги учрашувга ижобий реалистик тарзда ёндошишни ёқлаб чиқди. Бу учрашув Хельсинки кенгашининг якунловчи актида акс эттирилган барча масалалар юзасидан амалий фикрлашиб олиш белгиси остида ўтиши керак, деган истак билдирилди. Бизнинг мамлакатимиз ҳам шундай позицияда турибди. Бизнинг мамлакатимиз Белграддаги учрашув Европа қитъасида ҳам, бошқа қитъаларда ҳам тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш манфаатларини кўзлаб, халқаро ҳамкорликни янада ривожлантириш йўлидаги интилиш устун мавқени эгаллаган тақдирдагина амалий наф келтиради, деб ҳисоблайди.

Л. И. Брежнев шу йил 30 май куни Болгария Халқ Республикаси партия-ҳукумат делегацияси шарафига ўтказилган зиёфатда сўзлаган нутқида бундай деди: «Белграддаги учрашув келажакка йўл очиб бериши, Европада ва бутун дунёда ҳам тинчликни мустаҳкамлаш борасида янги ташаббус кўрсатиш имкониятларини кенгайтириши лозим».

А. КРАСИКОВ.
ТАСС обзорчиси.

БИЗ — СОВЕТ ХАЛҚИМИЗ

Ҳар доим сафдаман

Ҳозиргидек эсимда, 1941 йилнинг 21 июнь куни кечқурун биз Наташа билан Горький паркидаги кинотеатрга кино кўргани борган эдик. Никоҳ тўйимиздан кейинги ширин дамлар эмасми, кечқурунлари кўча бўйлаб сайр қилардик. Бу ерда эса, «Дугоналар» фильми кетаётган эди. Бу фильм... фин уруши ҳақида экан. Мен эса ана шу уруш компаниясида иштирок этган эдим. Наталья бўлса ҳаяжонланиб: — «Эй яна уруш ҳақида экан-да» дерди... Эртасига немис-фашист қўшинлари чегарани бузиб ўтганлиги ҳақида радиодан хабар берилди.

Кейинги куни эса менга «Сельхозснаб»нинг механика устахоналари коллективлари ўртасида милтиқнинг материал қисмларини ўрганиш бўйича машғулот ўтказиш вазифаси топширилди. Мен ўша пайтда бу ерда слесарь бўлиб ишлар эдим.

Декабрнинг биринчи кунидан бошлаб Тошкентда тузилган 34-ўқчи бригадасида ғарбга қараб йўл олдим. Олтинчи декабрда Москва остонаридаги қақшатқич жангларда иштирок этдик. Бизнинг қисмимиз Смоленск томон силжиб бориб, Юхнов шаҳрини ишғол этишда иштирок этди.

Шундан кейин бизнинг 684-артиллерия полкимиз 1942 йилнинг июнь ойида Сталинград остонасидаги аёвсиз жангларда қатнашди. 1943 йилнинг февралида биз Гумрак станциясига чиқдик. Шундай қилиб, бизни ўраб олган немис газандалари йўқ қилинди.

Бирдан ҳаммаси ўзгаргандек бўлиб, сокинлик ҳукмрон бўлгандай эди. Бир неча кундан кейин эса менинг кўксимга «Қизил Юлдуз» орденини тақиб қўйишди. Бу менинг биринчи жанговар мукофотим эди.

Бизнинг полкимиз иккинчи ва учинчи Украина фронтларида ҳам жанг олиб борди.

Кременчугдаги Днепрдан ўтиш онлари эсимда бир умр қолиб кетган. Оғир юкли пушкаларни дарёдан қандай олиб ўтиш керак? Бунга Қизил армиячиларнинг уддабуронлиги қўл келди. Фашистлар чекинган жойларда бўш бензин бочкалари ётарди. Шунда бизда улар ёрдамида пушкаларни сувдан олиб ўтиш фикри туғилди. Шу пайт полк командири Аҳмаджонов катта лейтенантни, артиллерия полки бошлиғи ҳамда мени чақириб қолди: — «Келинглар, бир маслаҳатлашиб кўрамиз, — деди у. — Нима қилиш керак?» Муҳокама қилдик. Ниҳоят бочкалардан сол ясаб, уларни сим билан боғлаб, сувдан қуролларни олиб ўтиш буйруғи берилади. Симни қаердан олиш керак? Столбалардан олинсин, — деган буйруқ берилди.

Бу вазифа анча оғир эди. Бизнинг йигитларимиз столбалардан симларни узиб тушишса, фашистлар сезиб қолиши мумкин эди. Аммо биз вазифани кечгача уддаладик. Ҳаммаси тайёр бўлди.

Полкнинг материал қисмларини муваффақиятли олиб ўтганимиз учун менга иккинчи марта «Қизил Юлдуз» ордени берилди.

Солдатларимизнинг қаҳрамонликлари ҳақида кўп нарса ёзилган. Мен ҳозир икки нарса ҳақида, чет эллик аҳоли бизни қандай севганлиги ва чин юракдан қарши олганлиги, халоскор солдатнинг юксак фазилатлари ҳақида гапирмоқчиман.

Бизнинг қисмимиз Югославия учун бўлган жангларда олға қараб борарди. Тоғларда бир зум ёмғир тинмас, машина ва пушкалар сирғаниб кетар, баландликка чиқиш жуда мушкул эди. Шунда жойли аҳоли мадад берарди. Қариялар, аёллар, болалар «Қани-қани биродар, олға!» деб айтишарди. Улар машина ва пушкаларга ёпишганича бизга ёрдамлашарди...

«Биродар» сўзи ҳамон мени қаттиқ ҳаяжонлантиради. Чиндан ҳам биз югославиялик солдатлар билан елкама-елка туриб, бир қозондан овқат еб, тунлари тоғли жойларда жанг олиб бордик...

Мана яна бир воқеа. Бу Венгрияда бўлган эди. Фашистларни Шемантория қишлоғидан қувиб чиқдик. Мен бир группа солдатлар билан бир қария венгерникида тунаб қолдим. Унинг набираси эндигина саккиз ёшга кираётган экан. Овқатланиб бўлганимиздан сўнг қария столдаги овқат қолдиқларини олиб, чўчқахонага кириб кетди. У ерда бор-йўғи бойлиги иккита чўчқача бор эди. Бизнинг солдатларимиз қарияга чўчқаларни боқишда жон диллари билан ёрдам беришди.

Аммо фашистлар ўз кучларини тўплаб, бизни, қишлоқдан қувиб чиқдилар. Биз 7 километр масофага чекиндик. Аммо беш кундан кейин биз уларга қарши зарба бериб, Шемантория қишлоғидан ҳайдаб чиқдик.

Колоннамиз қишлоққа кириб борар экан, бутун аҳоли бизни, совет солдатларини катта хурсандчилик билан кутиб олардилар. Собиқ уй бекасига кўзим тушди. У безовталаниб кимнидир излар эди. «Мени эмасмикан». — деб ўйладим. Ҳақиқатан, у мени кўриб қувониб кетди. Қўлини силкиб, уйига таклиф эта бошлади. Мен унга олға кетишимизни, фашистларга кетма-кет зарба беришимизни тушунтирдим. Бирдан унинг кўзларида ёш пайдо бўлди. — Нега йиғлайсиз? — деб сўрадим. Лекин мен шуни тушундимки, фашистлар юлғунчилик, маишат билан шуғулланиб чўчқачаларни еб бўлишган эди... Бу аёлни қандай юпатиш мумкин эди?.. Кейин у бизнинг колоннамизни иззат-икром билан кузатиб қўйди...

Мен бутун Шарқий Европа бўйлаб совет солдатлари озодлик байроғини ҳилпиратиб, уларга эрк бағишлаганликлари учун ва ҳозирда қардош социалистик мамлакатлар халқларининг эришаётган ютуқларини кўриб фахрланаман ва қувонаман.

Буюк Ғалабага бизнинг корхонамиз ходимлари ҳам ўзларининг озми-кўпми ҳиссаларини қўшдилар. Жумладан, «Қизил Юлдуз» ордени кавалери Хафият Норбеков Ленинград фронтида жанг қилди. Унинг укаси электр газ пайвандчи Шомурод Москва ва Смоленск учун бўлган жангларда фаол иштирок этди. Кўплаб жанговар медаллар билан мукофотланди. Слесарь Петр Борчшов ҳам «Қизил Юлдуз» орденига сазовор бўлган. Бош инженер Леонид Глейзер ҳам қаҳрамонлик кўрсатган. Оғир яраланиб ётган бўлсада, Леонид солдатларни ҳужумга бошлади. Душманни қувиб чиқдилар. Унинг кўксини биринчи даражали Улуғ Ватан уруши ордени безаб турибди. Ҳаво йўли разведкачиси, радист Евгений Кривейцовнинг жангда кўрсатган қаҳрамонлиги учун унга «Қизил Байроқ», иккинчи даражали Улуғ Ватан уруши, «Қизил Юлдуз» орденлари ва бир қанча медаллар берилган. Бош инженер Евгений Анисимов ҳам бир қанча жанговар мукофотларга сазовор бўлган.

Уларнинг сочларига оқ оралади. Аммо содиқ солдатлар ҳар доим сафда. Уларнинг ҳаммаси ишлаб чиқариш илғорлари, корхонанинг таниқли кишиларидир.

... 1945 йилнинг октябрида Тошкентга қайтиб келдим. Ўшанда тун эди. Уйимни қидира бошладим. Эшик олдида туриб ўпкам тўлиб кетди. Аста-секин деразага яқинлашиб, тақиллатдим. Наталья эшикка отилди. У «Тирикмисан!..» деганича мени бағрига босди.

Фронтдан кейин бир ҳафта дам олдим. Чунки ғарбдан қайтар эканман, йўл-йўлакай вайрон бўлган жойларни, қисқаси бутун мамлакатни тиклаш кераклигини чуқур ҳис этардим. Эҳтиёт қисмлар артелига ишга бордим. Эҳ, у пайтда қишлоқ хўжалиги учун кетмонлар қандай керак эдия!...

Мана ўттиз йилдирки «Средазэнергоцветмет» корхонасида меҳнат қилиб келяпман. Яқинда пенсияга чиқдим. Аммо уйда ўтира олмай, яна ишлаб чиқаришга қайтишни маъмуриятдан сўрадим. Ҳозирги кунда шеригим слесарь Павел Пантелеев билан мамлакат халқ хўжалиги учун керакли бўлган изотоп асбобларининг металл қисмларини тайёрлаяпман.

Кўп ёшларга ўз касбимни ўргатдим. Шуниси қувонарлики, ишлаб чиқаришда ҳам, ҳарбий сафда ҳам бизнинг ўрнимизни босадиганлар бор.

Н. ВИННИКОВ,
«Средазэнергоцветмет» техника-ишлаб чиқариш корхонасининг слесари.

СССР Конституциясининг лойиҳаси умумхалқ муҳокамасида

ҲАЁТИМИЗНИНГ АСОСИЙ ҚОНУНИ

КОНСТИТУЦИЯДА ГАРАНТИЯЛАНГАН...

КЕКСАЛАР ОРОМГОҲИ

«СССР гражданлари қариган чоғда, касал бўлиб қолганларида, шунингдек меҳнат қобилиятини тўла равишда ёки қисман йўқотганларида ва боқувчисиз қолганларида моддий таъминот олиш ҳуқуқига эгадирлар.

Бу ҳуқуқ... қариб қолган ёлғиз гражданларга ва инвалидларга ғамхўрлик қилиш билан гарантияланади».

(СССР Конституцияси лойиҳаси. 7-боб, 43-модда).

Бу ер ташқаридан боққа ўхшайди. Ичкарига киришимиз билан меваларни базўр кўтариб турган олма, олчаларни, турфа хил гулларни кўрдик. Серсоя дарахтлар остига қўйилган скамейкаларда қариялар газета ўқиб, ўзаро суҳбатлашиб ўтиришибди. Улар озода кийинган, серажин юзларида хотиржамлик. Бир қаватли бинога кираверишга қисқагина хабарнома ёпиштирилган. Унда битилишича, маъмурият истиқомат қилувчиларга куннинг иссиқлиги туфайли тез айниши мумкин бўлган сут ва сут маҳсулотларини иложи борича кам миқдорда, фақат эрталаблари бериш, уларни кўп асрамасликни илтимос қилган. Медицина ходимлари бу масала юзасидан назоратни кучайтиришлари лозимлиги ёзилган.

— Шунақа, бизни худди болалардай авайлашади, — деган овозни эшитиб, ўгирилдик. Кўринишдан олтмиш ёшлардаги қария жилмайиб турарди. Бу Илья Маркович Акимов экан. У билан пансионат хиёбонида бир-бирлари билан аста гурунглашиб ўтирган кексалар ёнига ўтдик. Мен суҳбатдошларимга синчиклаб тикилдим. Рўпарамда ҳаёт машаққатлари ва шодликларини обдон тортган, бир пайтлар оёғидан ўт чақнаган ёшлар, йигирманчи йилларнинг комсомоллари, икки аср бўсағасида туғилган, инқилоб, янги ҳаёт учун бўлган жангларда тобланган, Улуғ Ватанимиз озодлиги йўлида туну-кун меҳнат қилган табаррук кексалар ўтиришибди. Суҳбатимиз мавзуи ўтмиш, ҳозирги кун, келажак, одамлар, инсон тақдири ҳақида бўлди.

Илья Маркович гражданлар урушининг қатнашчиси, 1927 йилдан партия аъзоси. У Ўзбекистонда колхозлар ташкил этиш, уларни техника билан таъминлашда катта хизмат кўрсатган. Кўп йиллар машина-трактор станцияларига директорлик қилган. Ҳозир республика аҳамиятига молик пенсионер. У ўзининг оловли ёшлиги, жондан азиз фарзандлари, неваралари ҳақида тўлқинланиб сўзлайди. Даврларни солиштиради. Илья Маркович суҳбатини жимгина тинглаб ўтирган қариялар гоҳ гап ташлаб, гоҳида бош қимирлатиб, унинг фикрларини тасдиқлашади.

— Ҳукуматимизга мингдан-минг раҳмат, менга ўхшаган қариялар учун ташкил қилинган ушбу пансионатда ҳамма шароит бор, — дейди И. Акимов. Овқатинг тайин. Р. Тўхтиева, Ё. Комилова каби ошпазлар таомларни жуда мазали қилиб тайёрлашади. Тез-тез лекциялар бўлиб туради. КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми, СССР янги Конституцияси ҳақида суҳбатлар бўлди. Агар лекцияга бора олмасангиз, бемалол репродуктордан лекцияни эшитишингиз мумкин. 105 та репродуктор, 15 радиоприёмник, 16 телевизор, 1600 китоблик кутубхонамиз бор. Кутубхоначи Любовь Малина истаган китобимизни топиб беради. Тез-тез темир йўл депосида ташкил қилинган қариялар ансамбли концерт кўрсатиб турибди.

Кечаю-кундуз атрофимизда «Ҳурмат белгиси» ордени кавалери, кекса шифокор С. Болтянский раҳбарлигидаги врачлар парвона.

— Илья Марковичнинг гапи ҳақ, бу ерда бизга ўхшаганларга яхши шароит яратилган, — дея суҳбатга қўшилди Али Юсупович Бичеев. — Мен асли фарғоналикман. Улуғ Ватан урушининг биринчи группа инвалидиман. Курск ҳалқасида бўлган жангларда икки қўлимдан ажралганман. Пенсияга чиққунимга қадар Фарғона область Киров район ижроия комитети раисининг ўринбосари бўлиб ишладим. Катта қизим Дамира ТошДУни битирган. Инженер-гидролог, илмий-текшириш институтида ишлайди. Кичик қизим Нонла Москвада ўқиган. Ҳозир Фарғона область кутубхонаси директорининг ўринбосари. Беш йилдан буён пансионатдаман. Бу ерда Евгения Кузьминична билан танишиб қолиб турмуш қурдик.

Евгения Кузьминична Нестерова ҳам республика аҳамиятига молик пенсионер. У 1932 йилдан партия аъзоси. Кўп йиллар партия ва совет ташкилотларида ишлаган.

— Тақдир экан, — дейди Евгения Кузьминична. — Мен асли Саратов областиданман. Турмуш ўртоғим фронтда ҳалок бўлгач, кўп вақт турли муассасаларда ишладим. 1957 йилда холамни кўриш учун Тошкентга келган эдим. Ўзбекистон жуда ёқиб қолди. Ўзбеклар ғамхўр, сахий кишилар экан. Уларнинг меҳри билан шу ерда қолдим. Пансионатга жойлашдим. Бу ерда ҳам ёшлигимдагидек жамоат ишларида қатнашиб юриб, Али Юсуповични учратдим. Мана энди кексайган пайтимизда бир-биримизга ёрдам бериб, дардлашиб яшаб юрибмиз.

Пансионатда яшаётган кексалардан яна бири Линна Степановна Савилова. Республикамиз кекса маорифчиларининг бири. Бутун умрини бошланғич синфларга таълим-тарбия бериш билан ўтказган. Линна Степановна 1917 йилда бошланғич синф ўқитувчилари тайёрлаш семинарийсини битирган. Ҳозир саксон тўққизда. Ёш авлодни тарбиялашдаги катта хизматлари учун 1949 йилда партия ва ҳукуматимиз уни юксак мукофот — Ленин ордени билан тақдирлаган.

— Умр оқар сув деганлари бежиз эмас экан, — дейди у. — Умрим кўз очиб юмгунча ўтиб кетди. Лекин кексаликни тан олгинг келмас экан. Янаям яхши яшагинг, кўп нарсани билгинг келаркан. Пансионатда қарияларга барча шарт-шароитлар бор. Кекса бўлсак ҳам ҳаётимизда содир бўлаётган воқеалардан хабардор бўлиб турамиз. Партия сиёсати, халқаро мавзуларда тез-тез лекция ва суҳбатлар тинглаяпмиз. СССР янги Конституциясини ҳам ўқиб, ҳар битта боби бўйинча фикрлашиб олдик. Мен ҳукуматнинг барча Конституциялари қандай қабул қилинганини, уларда нималар акс этганини яхши биламан. Ватанимиз бой бўлгани сари халқимизнинг турмуши ҳам яхшиланиб боряпти. Мен эски даврнинг барча зулмларини, хўрликларини кўрганман. Чор ҳукуматида қарияларнинг ҳоли хароб эди. Ҳозир ҳам капиталистик мамлакатларда қариялар ҳақ-ҳуқуқсиз, оч-юпун яшашяпти. Биз бўлса, мана кўриб турганингиздек, қорнимиз тўқ, устимиз бут, осойишта яшаяпмиз...

2-Қорақамиш массивида жойлашган қариялар пансионатининг директори Бозор Пўлатович Пўлатов ҳам республика аҳамиятига молик пенсионер. Умрининг кўп йилини қишлоқ хўжалиги учун кадрлар тайёрлашга бахш этган. 1958 йилда пенсияга чиққач, социал таъминот министрлигида ишлаган. Салкам олти йилдирки, пансионатга директорлик қиляпти.

— Пансионатда 147 нафар қария ва жисмоний саломатлигини йўқотган кишилар истиқомат қилишади, — дейди Бозор Пўлатович. — Уларнинг ичида рус, татар, қозоқ, яхудий, арман, тожик каби миллат вакиллари бор. Улар аҳил-иноқ ҳаёт кечиришяпти. Кейинги йилларда пансионат тўла телефонлаштирилди, медицина ходимларининг сони ўсди, янги иситиш тармоқлари ўрнатилди. Партия ва ҳукуматимиз қарияларга катта ғамхўрлик кўрсатяпти. Бу нарсалар СССР янги Конституцияси лойиҳасида яққол ифодаланган. Мен кўпинча кексалик гаштини суриб юрганларни, пири-бадавлат отахон ва онахонларни кўрганимда капиталистик мамлакатларда бир бурда нонга зор, кўча-куйларда сарсон бўлиб юрган қариялар, ҳатто ёшлар борлигини ўйлайман. Шунда қарияларга яхши шароит яратиб берган ҳукуматга шукроналар айтаман...

* * *

Пансионатдан қайтишда шаҳар социал таъминот бўлими мудирининг ўринбосари Б. Ниёзов билан учрашдик.

— 1975 йилда 90 миллион 859 минг сўм қариялик пенсиялари ва нафақалари тўланган эди, — дейди Бахтиёр Назарович. — Ўтган йилда эса 97 миллион 68 минг сўм пенсия ва нафақалар тўланди. Болалар уйларида таълим-тарбия олаётганларга ўтган йилда давлатимиз 8 миллион 625 минг сўм сарфлади.

Давлатимиз қариялар ва қаровсиз болаларга кўрсатаётган ғамхўрлигини ифодалаётган бу фактлар замирида бир олам маъно, жуда катта мазмун ётибди.

А. НИЕЗОВ.

СУРАТДА: 1927 йилдан партия аъзоси, гражданлар уруши қатнашчиси И. Акимов ва шахсий пенсионер А. Жидкова дам олишда.

Х. Мирзакаримов фотоси.

Шаҳримизнинг муҳим проблемаларидан бири бўлган шовқинга қарши кураш қандай ҳал этилаётганлиги ҳақида Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари, шовқинга қарши кураш комиссиясининг раиси М. Х. Юсупов ҳикоя қилади.

Шаҳар хўжалиги мавзуида

Шовқинга қарши қалқон

Шовқин биз катта шаҳарлар аҳолисини ҳамма жойда безовта қилади. Қўшнингизнинг музика овозини баландлатиши, йўлсозлар ер кавлагичининг узлуксиз тақиллаши, трамвай шовқини, кўнгани бораётган самолётнинг овози ва ҳоказо... Минг хил турли шовқинлар бизни эрта тонгдан ярим кечага қадар безовта қилади. Бу шовқинларнинг инсонга, унинг меҳнат қобилияти ва кайфиятига ёмон таъсир этиши етарли даражада ўрганилган. Мутахассислар, айниқса, катта шаҳарларда шовқинга қарши муросасиз кураш олиб бориш керак, деган қатъий қарорга келишган.

Бир ярим миллионли аҳолиси, ўнлаб саноат корхоналари ва транспорт тармоқлари тараққий этаётган Тошкентимизда шовқинга қарши кураш қандай олиб борилятпи? Бу савол шаҳримизда шовқин қаердан келиб чиқяпти, деган яна бир саволни келтириб чиқаради.

Шаҳар шовқинининг 80 процентдан кўпроғини транспортлар чиқаради. Турар жой массивларини ўсиб бораётган транспорт шовқинидан ҳимоя қилиш учун уларни махсус план асосида жойлаштириш керак. Бизнинг пайтахтимиз радиал схемада ташкил топган. Демак, шаҳарнинг ҳар қандай районидан бошқасига фақатгина унинг маркази орқали бориш мумкин. Шунинг учун ҳам у райондан бу районга борадиган юзлаб машиналар шаҳар марказида анча шовқин вужудга келтиради. Бугунги кунда шаҳарнинг бундай тузилишига ҳам жиддий ўзгаришлар киритилмоқда. Шаҳар марказида транспорт оқимини камайтирувчи бульвар типидаги ҳалқа йўллар бунёд этилмоқда. Бу масалани ҳал этишда Тошкент айланма йўли ҳам катта роль ўйнади.

Транспортлар ниҳоятда тиғиз бўлган марказий магистралларга параллель дублёр йўллар ёткизилмоқда. Шота Руставели кўчасига параллель бўлган Ново-Полтарацкий, Навоий кўчасига параллель бўлган «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» проспектлари ана шу мақсадда бунёд этилди.

Шаҳардаги 20 та асосий кўчада шовқинни кучайтиришнинг манбаи бўлган юк транспортининг ҳаракати тақиқлаб қўйилган. Шунингдек, транспортларнинг шовқинини камайтиришнинг ҳам имкониятлари мавжуд. Кўпгина автокорхоналар дудбурун ва карбюраторларида нуқсони бўлган автобуслар ва юк машиналарини рейсларга чиқармоқда. Бу эса шовқинни янада кўпайтиради. Автомобилларни ишга чиқаришдан олдин текшириб кўриш, шовқин проблемасини ҳал этишда муҳим роль ўйнаган бўлур эди.

Турар жой массивларини транспорт шовқинидан ҳимоя қилиш борасида ҳам катта ишлар олиб борилмоқда. Бугунги кунда кўп жойларда шовқиннинг таъсири камроқ сезиладиган янги вариантдаги уй-жой қурилиши кенг қўлланиляпти. Бундай турар жойлар сершовқин магистраллардан анча ичкарида қурилмоқда. Бундан ташқари, йўлларга яқин жойлашадиган бинолар эса махсус планировка асосида қурилмоқда. Уларнинг фақат ошхона ва даҳлизларигина шовқинли кўча томонда бўлади. 1 Май кўчасидаги «Болалар дунёси» магазини жойлашган турар жой худди ана шу тартибда қурилган. 200 метрлик кенг тўсиқ шаклида қад кўтарган бу бино ичкаридаги турар жой массивини магистрал шовқинидан ҳимоя қилади. Беруний проспектидаги «Марказ — 27» кварталида эса бошқа вариант қўлланилган: тўққиз қаватли бинолар шоссега ён томонлама қилиб қурилган. Уларни бирлаштириб турувчи маиший хизмат комплекси эса турар жойларни шовқиндан ҳимоя қилади.

Ишлаб чиқариш ва рўзғор шовқинлари умумшаҳар шовқинининг атиги 20 процентини ташкил қилса ҳам у кишиларга транспорт шовқинидан кўпроқ таъсир қилади. Ҳозирги вақтда кўпгина завод ва фабрикаларда шовқин ва вибрациядан ҳимоя қилувчи турли хил мосламалар қўлланилмоқда. Масалан, катта шовқин чиқариб ишлайдиган компрессор станциялари олдига бетондан экран-деворлар ўрнатилади. У эса яқин жойлашган турар жой массивларини шовқиндан ишончли ҳимоя қилади.

Ҳозир лойиҳалаш институтларида сершовқин магистраллар ёнида қуриладиган турар жой биноларининг индивидуал лойиҳалари ишлаб чиқилмоқда. Уларда шовқиндан ҳимоя қилувчи махсус дераза блоклари ўрнатилади. Эндиликда бундай блокларни ишлаб чиқариш йўлга қўйилади.

Тошкент йирик темир йўл тармоғи ҳамдир. У орқали мамлакат марказидан Ўрта Осиё шаҳарларига юзлаб пассажир ва юк поездлари ўтади. Тошкентдан ўтувчи ана шу транзит поездлар бутун шаҳар ичидаги турар жой массивлари яқинидан ўтиб умумшаҳар шовқинига ўз шовқинини ҳам қўшади. Бугун бу проблема ҳам муваффақиятли ҳал этилмоқда. Юк поездлари Тошкент атрофидан ўтувчи Ғарбий айланма йўлдан қатнамоқда. Яқин вақтларда транзит пассажир поездлари учун Тошкентнинг шимолида янги вокзал қурилади. Бу ҳам шаҳримизни ортиқча шовқиндан халос қилади.

Темирйўлнинг Тошкент бўлими раҳбарлари эътиборини шунга жалб этишни истардикки, бу ерда шовқинга қарши кураш ҳали етарли даражада олиб борилмаяпти. Шовқинга қарши ҳимоя тадбирлари кўриладиган Тошкент темир йўл тармоғининг шовқин картасини ишлаб чиқиш ҳали тугалланганн йўқ.

Метрополитеннинг биринчи навбатини ишга туширишга жуда оз вақт қолди. Бизнинг метромиз нисбатан юзароқдан ўтади. Шунинг учун ҳам «Ташметропроект» лойиҳалаш институти, метрони қуриш дирекцияси ер ости экспресслари ўтадиган линия яқинида бўлган турар жой ва жамоат биноларини шовқин ва вибрациядан ҳимоя қилиш учун махсус тадбирлар ишлаб чиқди.

Ҳозир 300 минг ҳамшаҳримиз аэропорт шовқини таъсиридаги зонада истиқомат қилади. Шунинг учун ҳам ҳозир Тошкентдан 30—40 километр масофада шаҳарнинг янги ҳаво дарвозасини қуриш масаласи қўйилмоқда. Ҳозирги аэропорт эса кейинчалик аэровокзал хизматини бажара бошлайди.

Пойтахтимизда шовқинга қарши кўриладиган барча кураш тадбирларини санаш қийин, албатта. Ҳозирги пайтда Тошкентдаги кўпгина йирик саноат корхоналарида, «Главташкентстрой»да, лойиҳалаш ва илмий тадқиқот институтларида, автохўжаликларда, бевосита шовқин проблемаси билан шуғулланадиган акустика лабораторияларининг кенг тармоқлари ишлаб турибди. Тошкент шаҳар ижроия комитетида эса шовқинга қарши курашувчи доимий комиссия мавжуд. Шаҳримиздаги кўпгина корхона ва ташкилотларнинг раҳбарлари бу комиссияда иштирок этадилар. Шовқин проблемаси «Тошкент шаҳрида жамоат тартиби, ободончилик ва санитария қоидалари» деб аталган янги кўрсатмада ҳам ўз ифодасини топган. Яқин вақт ичида ҳар бир тошкентлик ана шу қоидалар билан танишиши мумкин. Унда шаҳар кўчаларида кучли шовқин туғдирувчи овозли сигналларни, турар жой массивлари яқинида бульдозер, компрессорлар ёрдамида тунги ремонт ишларини бажариш, двигателида нуқсони билан транспортларнинг линияга чиқиши тақиқланиши кўзда тутилган.

Шовқинга қарши курашда жамоатчилик, аҳолининг ўзи ҳам муҳим роль ўйнаши керак. Шаҳримиз меҳнаткашларининг нормал ҳаёти, самарали фаолиятига халақит берадиган шовқинга қарши ишончли қалқон қўйилиши керак.

Коммунистик меҳнат зарбдори Сайёра Раҳматуллаева ўнинчи беш йиллик шахсий топшириқларини уч йилда бажаришга аҳд қилган моҳир тўқувчи, «Малика» трикотаж бирлашмаси филиалининг меҳнатсевар ишчиларидан бири. Корхонанинг кўпгина ёш пешқадам ишчилари оу новатордан ўрнак олмоқдалар.

М. Нуриддинов фотоси.

ИЛҒОРЛАР САФИДА

Улуғ Октябрь Социалистик революциясининг 60 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақани тобора кенг қулоч ёздираётган «Висотстрой»нинг 11-тресги, 69-қурилиш бошқармаси Ленин ордени кавалери М. Хабибуллаев бошчилик қилаётган комплекс бригада аъзолари ўз зиммаларига оширилган мажбурият олдилар. Пешқадам коллектив беш йиллик планни 2,5 йилда бажаришга аҳд қилди.

Бу коллектив, — дейди прораб В. Халенко графикдан ўзиб меҳнат қилаётир. Ҳозир бригада аъзолари Фурқат кўчасида қад кўтараётган 4 минг ўринли концерт залини бунёд этишда актив иштирок этмоқда. Бригада аъзолари объектдаги барча ишларни аъло сифатга бажаришяпти.

Мусобақада илғор ишчилардан А. Путинцев, А. Аҳмедов, А. Мордовин, А. Фозилов, А. Лукьяновлар пешқадамлик қилишаётир.

Яқинда бригада аъзолари 63-ҳунар-техника билим юртини ўз оталиғига олди, — дейди бригадир Мухтор Хабибуллаев. — Бу ёшларнинг кўпчилиги билим юртини тугатгандан сўнг, коллективимиз сафига қўшиладилар.

Бригаданинг ҳар бир ишчиси муносиб шогирдлар тайёрлаш мақсадида ёшларга яқиндан ёрдам беради. Масалан, Николай Чуфисто ва Аркадий Налимов каби мураббийлар сўнгги йиллар мобайнида ўнлаб малакали ишчилар тайёрлаб етиштиришда ўз самарали ҳиссаларини қўшишди.

Бригада аъзолари трест бўйича қурувчилар байрами куни шарафига бошланган социалистик мусобақада ғолибликни қўлга киритишди.

ТО Справкалар бюроси

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Р. ВОҲИДОВ: Шаҳримизнинг Калинин майдонида Коммунистик партия ва Совет давлатининг атоқли арбоби М. И. Калининга ҳайкал ўрнатилган. Мени мана шу ҳайкални яратган муаллиф ва бу ёдгорлик қачон очилганлиги қизиқтиради. Ана шу ҳақда маълумот берсангиз.

Жавоб: М. И. Калининга 1956 йили Тошкентда ҳайкал ўрнатилган эди. Ёдгорлик муаллифининг номи мамлакатимизда анча машҳур. У СССР Давлат мукофотининг лауреати, халқ рассоми, СССР Бадиий академиясининг мухбир аъзоси Петр Иванович Бондаренкодир. В. И. Ленин образини яратиш унинг ижодида етакчи мавзу бўлиб қоляпти. Ленинград ва Севастополь шаҳарларидаги Владимир Ильич ҳайкалини яратганлиги учун у СССР Бадиий академиясининг олтин медали билан тақдирланган.

* * *

Б. АЛИЕВ: Яқинда мен Ватанимиз пойтахти Москвада командировкада бўлдим. У ерда бўлган киши қаҳрамон шаҳарнинг жуда кўп диққатга сазовор жойларини мароқ билан томоша қилади. Албатта, ўз-ўзидан пойтахт меҳмонлари дўст-ёрларига совға-саломлар олиш учун Москванинг энг катта магазини — ГУМга ҳам киришади. Мен ҳам ана шу магазинда бўлдим. Менда ана шу катта бинонинг қачон қурилганлиги ва унинг қанча майдонни эгаллаганлигини билиш истаги туғилди. Шу ҳақда қисқача маълумот берсангиз яхши бўлур эди.

Жавоб: 1921 йили Юқори савдо расталари биносида Халқ Комиссарлари Советининг қарори билан ГУМ очилган эди. Юқори савдо расталари биноси XIX аср сўнггида москвалик архитектор Померанцев лойиҳаси асосида қурилган эди. Юқори расталар техниканинг энг сўнгги ютуқлари асосида бунёд этилган. Айниқса, ойнаванд томларни монтаж қилиш кўп куч-ғайрат сарфлашни талаб қилди. Бу бугунги кунда ҳам ГУМнинг ҳақиқий фахри ҳисобланади. Унинг бунёдкори таниқли инженер Шуховдир.

1953 йили Давлат универсал магазини қайтадан «дунё»га келди. Магазин биноси рекорд қисқа муддатда — тўрт ой ичида реконструкция қилинди.

ГУМ мамлакатимиздаги энг йирик савдо маркази ҳисобланади. Бу ерда 7 мингдан зиёд савдо ходими москваликларга ва қаҳрамон шаҳар меҳмонларига намунали хизмат кўрсатяпти.

* * *

Р. МАВЛОНОВА: Биз яқинда магазиндан «БК— 1500» кондиционерини харид қилиб олган эдик. Шаҳримизда ана шундай кондиционерни ўрнатадиган ателье борми?

Жавоб: Шаҳримизда бундай ателье бор. Бокудаги ана шу маҳсулотларни ишлаб чиқарадиган заводнинг гарантияланган техника хизмати кўрсатиш бўйича ательеси бундай кондиционерларни ўрнатиб беради. Бу ателье Уста Ширин кўчаси, 125-уйга жойлашган. Ателье телефони: 48-41-29.

КЎЧА ТАСОДИФЛАРГА ТЎЛА

ГАИ АХБОРОТИ

«Союзэлеватор믘ельстрой» тресті.

Адабиёт ва санъат

Ҳамза мукофотига номзодлар

Нурли уфқлар

Бу йил Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофотига тавсия этилган асарлар орасида ёзувчи Саид Аҳмаднинг «Уфқ» трилогияси ҳам бор. Бу асар адабиётимизда жиддий воқеа бўлди. Унда халқимизнинг салкам ўн йиллик ҳаёти акс эттирилган. Сув учун кураш, фронт орқасини мустаҳкамлаш, янги ерларни ўзлаштириш борасида халқимиз кўрсатган оммавий жасорат ўз бадиий ифодасини топган.

«Уфқ» трилогияси ўзбек тилида беш марта нашр қилинди. Москвада, «Советский писатель» нашриётида ҳам рус тилида уч марта чоп этилди. Шу йил рус тилида яна қайта нашр қилинмоқда. Асарнинг Ҳамза мукофотига тавсия этилиши муносабати билан мухбиримиз роман муаллифи Саид Аҳмад билан суҳбатлашди.

— Саид Аҳмад ака, бу ерга кела туриб, бир нарсани эсладим. Баҳорда бир неча нафар қаламкашлар Самарқанддан Қашқадарёга кетаётган эдик. Кеч қолиб кетдик. Шунинг учун Самарқанд билан Қашқадарё областининг чегарасида жойлашган Жом қишлоғида тунаб қолишга тўғри келди. Нотаниш, оддий бир оилада меҳмон бўлдик. Мен токчада турган китобларга разм солдим. Оилада мактаб ўқувчилари анча экан шекилли, «Ўқиш китоби», «Математика», «Астрономия» сингари дарсликлар кўп эди. Улар орасида «Уфқ» романининг 1970 йилда нашр этилган нусхаси ҳам бор экан. Китоб қўлдан қўлга ўтавериб, титилиб кетган, баъзи саҳифалари йиртилган эди. Мен бунга ажабланганим йўқ. Чунки, асарларингизнинг қўлма-қўл ўқилишига сабаб кўп. Тасвирингиз тиниқ, асар тили жозибали. Буларнинг ҳаммаси жуда муҳим. Лекин, ўзбек китобхони учун яна ҳам муҳимроқ бўлган бир сабаб бор. Менимча бу сабаб шундаки, сизнинг асарларингизда қандайдир кўнгилга яқин миллий руҳ аниқ сезилиб туради. Тасвирда ҳам, қаҳрамонларнинг ҳолатида ҳам шу нарса ярқ этиб кўзга ташланади.

Мана, баъзи манзаралар. «Қизиган тупроққа бағрини бериб ётган мусича эриниб кукулайди. Пахса деворга чапланган қовун уруғини ари талайди. Устига офтоб келиб қолган сигир оркага тисарилиб, арқонини узмоқчи бўлади». Ёки «Чап тарафдаги деворда лоп этиб олов сакрадию, зум ўтмай сўнди. Дарахт учлари, том бўғотлари бир дамгина ёришди. Биров тандирга ғўзапоя ташлади шекилли». Бунга ўхшаш «нақд ўзбекона» манзаралар «Уфқ»да ҳам, бошқа асарларда ҳам кўп. Фақат манзаралар эмас, қаҳрамонларнинг характерида ҳам миллий бўёқлар аниқ кўринади. Масалан, Азизхонни олайлик. У чапани йигит. Севган қизини бировга беришаётганида тўй айни қизиб турган пайтда келинни олиб қочади. Лекин ёлғиз қолганида никоҳсиз унинг билагидан ушлашга уялади. Азизхоннинг мутлақо тескариси, пул учун ҳеч нимадан тоймайдиган Иноят оқсоқолни олайлик. Ҳатто унинг зиқналигида ҳам ўзига хослик бор. У кўчада тиланчини кўриб қолса, чўнтагини кавлашга тушади. Одамлар Иноят оқсоқол саҳий бўлиб қолибди деб ўтиб кетишаверади. Ҳамма кетганидан кейин оқсоқол чўнтагидан носқовоғини чиқариб, бир чимдим нос отади-да, кетаверади. Тиланчи анграйиб қолаверади.

Бу мисолларни айтишдан муддаом асарларингиздаги шундай руҳ китобхоннинг дилидан дарҳол жой олишини эслатмоқчиман. Лекин, бундай руҳни кузатиш билан, дафтарчага ёзиб бориш билан асарга сингдириб бўлмайди. Менимча буларнинг ҳаммаси ёзувчининг табиий бир заруратига айланган нарса бўлиши кераккa ўхшайди. Шу масалада сизнинг фикрингиз қандай?

— Менимча ҳам шундай. Китобхоннинг кўнглига жо бўладиган ҳолат ёки манзараларни чизишни машқ билан ўрганиш анча мушкул. Ҳозир бир нарса ёдимга тушди. 1947 йил март ойида ёш ёзувчиларнинг Бутуниттифоқ биринчи семинар-кенгаши бўлганди. Ўшанда машҳур ёзувчи И. Эренбург менинг «Мастон буви» ҳикоямни ўқиган экан. У шундай деди: «Мен ҳам бир вақтлар «Ўзбеклар» деган ҳикоя ёзган эдим. Бу ҳикоя уруш ҳақида эди. Унда маълум бир миллатнинг ўзига хос хусусиятини кўрсатиш қийин эди. «Мастон буви» ҳикоясида эса иккита, жумладан Ўзбекистоннинг ўзим кўрмаган жойларини кўргандек бўлдим. Бир жойда ҳикоя қаҳрамони конвертни ўрикнинг елими билан ёпиштиради, яна бир жойда севинганидан дўпписини осмонга отади».

И. Эренбургнинг ўша гапи мени кўп вақт руҳлантириб юрди. Мен шаҳарда яшаган бўлсам ҳам кўп қишлоқ кезганман. Ёз пайтини тасаввур қилинг. Қишлоқда олхўри кўп ейилмайди. Шунинг учун девордан мўралаб турган олхўри устига чанг ўтиравериб, тупроқ золдирга ўхшаб қолади. Ёки, чойхонага кирдингиз. Самоварчи олдингизга нон, қанд, чой келтиради. Ўзи бир пиёласини қуяди, ҳол-аҳвол сўрайди. Бурилиб кетаётганида қарасангиз, қулоғига ўн беш тийинлик танга қистириб қўйган бўлади. Мана шу деталь — қулоғидаги 15 тийинлик танга китобхоннинг кўз ўнгига дарров ярқ этиб келади. Лекин мен бу манзараларни алоҳида эслаб қолишга ёки ёзиб олишга ҳаракат қилмайман, улар қандайдир «автоматик» равишда хотирага ўрнашиб қолади. Қишлоқни кўп қўмсаганим учун ҳам дала манзараларини аниқ тасвирласам керак. Одатда шаҳарлик одам қишлоқ манзарасини аниқроқ ҳис қилади. Асарда миллий руҳнинг акс этиши ҳам доимий машқдан эмас, қандайдир табиий заруратдан келиб чиқади.

— Асар ёзилаётган пайтда қаҳрамонларнинг тақдири ўзгариб кетиши, ёзувчи кутилмаган муаммоларга дуч келиб қолиши мумкин. Тарихда бундай мисоллар кўп. Лекин аввал асарнинг кейинги қисмлари, кейин эса олдинги қисми ёзилиши камдан-кам бўладиган ҳодиса. Сизнинг трилогиянгизда худди шундай бўлди. Аввал «Уфқ»нинг дастлабки— иккинчи китоби ёзилди. Кейин эса трилогиянинг бош қисми— «Қирқ беш кун» яратилди. «Уфқ»да Азизхон ҳақида бирмунча боблар бор. Лекин, Азизхоннинг ўзи кўп кўринмайди. «Қирқ беш кун»да эса Азизхон асосий қаҳрамон. Айтингчи, «Уфқ» ёзилаётганида «Қирқ беш кун»ни ёзишни, Азизхон бош қаҳрамон бўлишини ўйлаганмидингиз? Агар ўйлаган бўлсангиз нима учун аввал «Қирқ беш кун»ни ёзмагансиз?

— «Уфқ»ни ёзаётганимда «Қирқ беш кун» ёзилишини, бу асар трилогиянинг биринчи китоби бўлишини ўйлаган эмасман. Лекин умуман, канал қурилиши ҳақида асар ёзиш ниятим бор эди. Фақат бу ҳақда роман ёзиш ниҳоятда қийинлигини билар эдим. Негаки, канал қурилиши пайтида халқ оммавий жасорат кўрсатган. Бу иш байрамнамо ҳашар билан бўлган. Демак, бу ерда катта асар учун етадиган кескин конфликт йўқ эди. Шу сабабли, асарни қандай ёзишни билмасдим. «Қирқ беш кун» учун лозим бўлган бош йўналиш кейинчалик топилди. Бу — Азизхоннинг тақдири, баъзи характерларнинг тўқнашуви эди. Азизхон характери эса «Қирқ беш кун» учун жуда ўнг келарди. Шу сабабли «Қирқ беш кун» кейин ёзилди.

— Саид Аҳмад ака, трилогиянинг фазилатлари, ундаги қаҳрамонлар ҳақида кўп гаплар айтилган. Биз бу ҳақда алоҳида гаплашиб ўтиришимиз шарт бўлмаса керак. Менимча, китобхонларни ҳар бир ёзувчининг иш услуби жуда қизиқтиради. Ҳар бир қаламкашнинг ўзига хос ёзиш усули бўлади. Масалан, Толстой фақат эрталаблари ёзган, Достоевский кечалари ижод қилган, Хемингуэй доим тик туриб ёзишни яхши кўрган. Сизнинг ижод усулингиз қандай? Ёзаётганда қандай мушкулликларга дуч келасиз?

— Ҳали айтганимдек, ён дафтар, кундалик дафтар тутмайман. Хотирада қолган манзаралар, турли деталлар асар ёзаётганда ўзи қуйилиб келаверади. Лекин стол олдига ўтиришим ниҳоятда мушкул. Айниқса катта асар ёзаётганда уни бошлаб олгунча, жуда қийналаман. Аввал биринчи жумла, кейин биринчи абзац, ундан кейин биринчи саҳифа минг машаққат билан ёзилади. Бу пайтда ўша жумла, ўша абзац, ўша саҳифанинг оҳанги топилса бас. У ёғи осон кўчади. Ундан ташқари қаҳрамонларга исм қўйишга жуда қийналаман. Уларга иложи борича халқ орасида кенг тарқалган, оддий номлар қўйишга ҳаракат қиламан.

Асарнинг сюжет чизиқлари бошидан охиригача маълум бўлмайди. Фақат баъзи бир энг муҳим ҳолатларни олдиндан биламан. Масалан, Турсунбойнинг ўлими, Икромжоннинг ўлими олдиндан аниқ эди. Лекин улар қай тарзда нима ишлар қилади, бунисини ўзим ҳам аниқ билмасдим. Негаки, мени сюжетдан кўра кўпроқ қаҳрамонларнинг характери қизиқтиради. Асар қаҳрамонининг характери аниқ бўлганидан кейин, унинг ўз мантиқидан келиб чиқадиган хатти-ҳаракатлари ҳам ўқувчини ишонтиради. Менимча ёзувчи уни «қулоғидан чўзиб», судраб юрмаслиги керак.

Илгари ҳикояни қизиқ усулда ёзардим. Кечаси ҳикоя ёзиб, эрталаб бир ўқиб чиқардим-да, йиртиб ташлар эдим. Кейин эсимда қолганини қайтадан ёзиб чиқардим. Негаки — ўқувчининг эсида ҳам худди шуниси қолади.

Роман ёзишда баъзи нарсаларни тажриба қилиб кўришга тўғри келиб қолди. Эсингизда бўлса, бир ўринда қамишзорга ўт қўйишади. Болалик пайтимда қамишзорга ўт ёқиб кўрганман. Бўғотдаги қамиш чириб қолгани учун барракка ишлатиб бўлмасди. Шунинг учун Чорсу этагидаги сув бўйидан қамиш олиб келардик. Ўшанда қамишга ўт қўйганмиз. Лекин у ерда қамишлар кам эди. Олов ёққанимизда унинг тагидаги қуриб қолган ўтлар ёнар эди. Романда эса каттакон қамишзорга ўт қўйилади. Бу манзарани ўз кўзим билан кўриш учун Сирдарё бўйидаги бир колхозга бориб, тажриба ўтказиб кўрдим. Қамиш ғалати ёнаркан. Унинг учидаги попилтириғи енгил бўлгани учун олов аввало ўшани ёндираркан. У худди шамга ўхшаб ёниб тураркан. Ўшанда қамишзор орасидан шатир-шутур қилиб қочган жониворларни ўзим кўрганман. Романда ҳам шу манзара тасвир этилган...

Мени яна бир нарса жуда қийнайди. Асарнинг хотимасини ёзишда кўп ўйланаман. Масалан, «Уфқ»нинг биринчи китобидаги хотимани юз мартага яқин ёздим десам ёлғон бўлмайди. Ўша ерда бир жумла бор. «Ҳар бир одам ўз ғами билан бўлса, ҳаётдан кўз юмиб кетганларга умр бўйи мотам тутиб ўтса, бу моддий олам шу кунларга етолармиди» дейилади. Ана ўша «етолармиди» деган сўзнинг бир неча вариантини ишлатиб кўрдим. Назаримда шу ерда оҳанг бузилаётгандек, асарнинг авж пардаси тушиб кетаётгандек туюлаверди. Ниҳоят, хотимани минг машаққат билан тугатдим...

— Саид Аҳмад ака, «Қирқ беш кун»да анча тарихий шахслар бор. Улар асарни ўқишган бўлса керак. Роман босилиб чиққанидан кейин асар ҳақида қандай фикр айтишди? Баъзи қаҳрамонлар улар хоҳлаганидан бошқачароқ чиқиб қолган бўлиши мумкин. Баъзи жойлари эришроқ туюлиши мумкин. Ўзингиз биласиз, бадиий ҳақиқатда бари бир умумлашмалар бўлади...

— Романда кўп тарихий шахслар бор. Уларнинг баъзилари ҳаёт, баъзилари оламдан ўтишди. Эсингизда бўлса романда — «Уфқ» қисмида Абдулла бақироқ деган одам бор. У баланд овози билан телефон вазифасини бажариб юради. Мен уни кўрган эмасман. Фақат эшитгандим. Яқинда бир қиздан хат олдим. Шу одамнинг невараси экан. Бобоси ҳақида фахрланиб ёзибди. Асардаги яна бир қаҳрамон Тўхтахўжаев деган одамнинг қизидан ҳам хат келди. У ҳам миннатдор бўлиб ёзибди. Мен Азизхон полвоннинг шунча кўп иш қилишига китобхон ишонармикин деб иккиланиб юрардим. Асар ёзилаётган пайтда Водилга бордим. Ўша ерда Алижон деган полвон йигит ҳунар кўрсатаётган экан. Устига машинани чиқаради, ақл бовар қилмас юк кўтаради. Ўзи ихчамгина бола. Шундан кейин Азизхоннинг қилиқларига ҳам бемалол ишониш мумкинлигини ҳис қилдим.

Ҳали айтганимдек, канал қурилиши оммавий қаҳрамонлик бўлган. Дўнан полвон, Жўра полвон, Тожимат Ҳидиров сингари кишилар планини икки юз-уч юз фоиз эмас, минг фоиз бажаришган. Ҳозир баъзи китобхонлар бунга ишонмаслиги мумкин. Лекин, худди шундай одамлар бўлган. Бу аниқ. Негаки, канал қурилишининг ўзи жуда катта тантанага айланган. Одамлар баланд руҳ билан меҳнат қилишган. Биров айтмаса ҳам шаҳарликлар ҳордиқ кунлари аравага емишини ортиб каналга боришган. Кун бўйи ишлаб, қайтиб кетишаверган. 160 минг киши чинакам жасорат кўрсатган. Менинг мақсадим ҳам ана шу оммавий жасоратни тасвирлаш эди.

— Саид Аҳмад ака, романда бир қанча аёллар образи бор. Улар ўз даврининг вакили сифатида китобхоннинг хотирасида қолади. Ҳозир шуни ўйлаб туриб, сизнинг бошқа бир қаҳрамонингиз — «Келинлар қўзғолони»даги Фармонбиби эсимга тушди. Бу кампирда ҳам ўзига хос замонавий хислатлар бор. У жуда қаттиққўл. Ўғиллари, келинларининг бир тийин пулини аноийи қилмайди. Лекин оиласига ҳаром киришини хоҳламайди. Биров пора бермоқчи бўлганда ғазабдан ёниб кетади. Шу жиҳати билан томошабиннинг эсида қолади. «Келинлар қўзғолони» комедиясида бундай жонли одамлар кўп бўлгани учун ҳам асар катта шуҳрат қозонди. Ҳамза номли театрда бир йилда юз мартадан ортиқ қўйилди. Москва гастролларида ижобий баҳоланди. «Келинлар қўзғолони» сизнинг биринчи йирик драматик асарингиз. Ўзингиз биласиз, ёзувчи полвон эмас. Қани, мана бу соҳада ҳам кучимни синаб кўрайчи деб у ёки бу жанрга ўзини урмайди. Ёзиладиган асар материалининг ўзи жанрни белгилаб беради. «Келинлар қўзғолони»ни қандай зарурат туфайли ёздингиз?

— Хабарингиз бор, мен кўп телевизион миниатюралар ёзганман. Уларда озми-кўпми характер яратилган. Саҳна асари учун эса характер жуда муҳим. Қалаверса, кампирлар ҳақида кўп ҳикоялар ёзишга тўғри келган. «Келинлар қўзғолони» комедияси ўша тажрибаларнинг синтези десаммикин... Умуман бу жанрда ҳам яна янги нарсалар ёзсам керак. Ҳар қалай режалар кўп.

— Режаларингиз амалга ошсин, ижодда ўзингиз тасвирлаган нурли уфқларга етаверинг.

Суҳбатни Ўткир ҲОШИМОВ олиб борди.

КИТОБ ЖАВОНИ

«МУВОЗАНАТ»

Тунлар юрагимнинг
зарбин тингладим,
Тингладим ва
охир уни англадим:
Гарчи берилса-да
у бизга танҳо,
Танҳо ўзимизга
эмасдир аммо.

Бу сатрлар ёш шоир Муҳаммаджон Раҳмоновнинг қаламига мансуб. Яқинда «Ёш гвардия» нашриёти томонидан нашр этилган ёш шоирнинг «Мувозанат» шеърлар тўплами ана шу — «Тунлар юрагимнинг зарбин тингладим» тўртлиги билан ниҳояланади. Тўпламдаги шеърларни ўқир экансиз, партия ва ҳукуматимизнинг ёш ижодкорларга кўрсатаётган ғамхўрликларидан илҳомланган ёш шоирнинг замонавий мавзуларни қаламга олганининг гувоҳи бўласиз. Ёш шоирнинг «Тунги эпағалар», «Қайтиш», «4-взвод» каби бир қанча шеърлари давримиз кишиларининг фикр-ўйларини ўзига хос йўсинда ифодалаб туради.

«Авторнинг илк китоби» сериясида нашр этилган бу тўпламни рассом Н. Пирогов безаган.

Вахтангов номидаги Москва академик театрида Алексей Арбузовнинг «Кутиш» пьесаси саҳналаштирилди. Бу асарда совет кишиларининг Улуғ Ватан уруши йилларидаги қисмати, бугунги ҳаётимиз, Ватан олдидаги бурч масалалари кўтарилган. Москва томошабинларига маъқул тушган бу спектаклни СССР халқ артисти Е. Симонов саҳналаштирди.

СУРАТДА: спектаклдан кўриниш. Люсия ролида СССР халқ артисткаси Ю. Борисова. Монти ролида РСФСРда хизмат кўрсатган артист В. Ланової.

М. Строков фотоси, ТАСС фотохроникаси.

ЯНГИ ШЕЪРЛАР

КАТТА ХИРМОН

Хирмонлар тоғ бўлур бу йил ҳам,
Юлдузлар ёнажак чўққиларида.
Юлдузлар остида хирмонлар

Кўринар янада ёрқин
Ва кўркам
Юртимнинг ҳаттоки энг олис ўр-қирларида.
Хирмонлар тоғ бўлур бу йил ҳам,

Юлдузлар ёнажак чўққиларида.
Бундайин чўққига чиқмоқни ҳар қандоқ
одам
Хаёлга келтирмас ҳаттоки тушида,
Уйқуларида.

Хирмонлар тоғ бўлур бу йил ҳам,
Юлдузлар ёнажак чўққиларида.
Бундоқ тоғ ўсмоқда ўктаму хотам
Деҳқоннинг меҳнату туйғуларида.

КОМБАЙНЧИ

Мен буғдой ўраман сира олмай тин,
Ҳар битта бошоғим эл учун неъмат.
Ўрганим ҳар бир дон биттадан олтин,
Энг асл, энг асл, энг асл ният.

Сомондай ёнса ҳам вужудим ҳар дам,
Чидадим, чидадим, ғоят чидадим.
Бахтимга соғ бўлсин тилларанг далам,
Жимжима сароблар, майли бўлманг жим.

Тез ўриб, тез ўриб, тез ўриб берай,
Омборлар буғдойга тўлсин ва тошсин.
Ҳар қандай ҳисобдон бўлсину гаранг,
Ҳисобини ололмай адашсин, шошсин.

Мен буғдой ўраман сира олмай тин,
Ҳар битта бошоғим эл учун неъмат.
Ўрганим ҳар бир дон биттадан олтин,
Энг асл, энг асл, энг асл ният.

Азиз АБДУРАЗЗОҚ.

Ленинграддаги кўргазмада

Ўтган асрнинг охирларида ва 1910 йилларда қўли гул ўзбек каштачилари тиккан манзарали гўзал буюмлар Ленинграддаги СССР Халқлари этнографияси Давлат музейида яқинда очилган «XIX— XX асрларда Ўзбекистон манзарали—амалий санъати» кўргазмасини безаб турибди.

Ленинград, Тошкент ва Самарқанд этнограф олимлари Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишлаб ҳамкорликда тайёрлаган бу қизиқарли кўргазма томошабинларни ўзига мафтун этмоқда. Самарқанддаги тарих ва маданият музейининг фондидан олинган жозибадор маданий ва маиший буюмлар Нева дарёси қирғоғидаги шаҳарда намойиш этилмоқда. Революцияга қадар ва Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларида Тошкент халқ усталари ишлаган нафис буюмлар ҳам кўргазмадан ўрин олган. Улар орасида қўли гул уста М. Раҳимовнинг ишлаган сопол буюмлари, республика халқ рассоми М. Қосимовнинг ширмой панжараси, Тошкент бадиий буюмлар фабрикасининг маҳсулотлари бор. Бу ерда ранг-баранг қадимий дўппилар, идишлар, ўйинчоқлар, тўнлар, музика-чолғу асбоблари ҳам намойиш этилмоқда.

Юбилей этнография кўргазмасини кўплаб ленинградликлар ва қаҳрамон шаҳарнинг меҳмонлари қизиқиб томоша қилишмоқда.

ШАҲРИМИЗ МУЗЕЙЛАРИДА

Нафосат маскани

Зал томошабинлар билан гавжум. Биров Бухоро чеварларининг деворларга осиғлиқ сўзаналарини маҳлиё бўлиб кўрса, баъзилар шаҳрисабзлик дўппидўзларнинг санъатига қойил қолиб турибди. Ўртадаги экспонатни завқ билан кузатиб турган бир гуруҳ чет эллик меҳмонлар билан суҳбатлашиб қолдик. Улар ҳошияси кенг, гули кўюк ва ўртасига ромбалар ҳамда айрим шохчалар солинган Нурота каштасини томоша қилишарди. Қўлйўрмасининг ажойиб ва нафис ишланганлиги туфайли Нурота каштаси барча Ўрта Осиё каштаlaridан юқори турган.

— Менинг Ўзбекистонга биринчи келишим, — дейди чехословакиялик меҳмон Милан Матлович. — Анчадан буён бу диёрни кўриш иштиёқида эдим. Орзу қилганимча бор экан. Мана шу музейнинг ўзидаёқ ўзбек халқининг буюк санъатига тан бердим.

— Биз Польшадан келганмиз,—дейди бир-бирига жуда мос тушган қуёв-келин Модерлар.— Иккимиз ҳам лойиҳалаш институтида инженер бўлиб ишлаймиз. Ўзбекистон архитектураси, биноларига солинган безаклар бизга жуда ёқди. Польшага қайтгач, биз ҳам битта худди шундай бинонинг лойиҳасини яратиш истагидамиз.

— Музейимизга ташриф буюраётганларнинг сафи тобора кенгайиб бормоқда, — дейди методист М. Заурова. — Бултур бир йил ичида музей 67 минг кишини қабул қилган бўлса, яқин кунлар ичида бу йилги 70 мингинчи мухлисни кутиб оламиз!

Амалий санъат музейи эндиликда Ўзбекистон халқ декоратив санъати коллекциялари тўпланган хазина бўлиб қолди. Унинг фондида 4 мингдан зиёд экспонат бор. Музей коллекцияси катта бадиий аҳамиятга молик бўлиб, совет давридаги бадиий ҳунармандчиликнинг ривожланиш тарихини очиб беради.

— Музейимиз фонди кундан-кунга бойиб бормоқда, — дейди музей фондининг бошлиғи А. Содиқов. —Мана, яқинда марғилонлик уста Маъсуд Мадалиевдан ўйиб, ҳар хил нақш солинган 4 предметлилик чой сервизи олинди. Қўқонлик кулол Комилов ва ўймакор уста Ю. Рубиновлар музейга нақшсиз ҳолда тўқрок тусда ишланган 4 та бадия ҳамда ўйиб гул солинган 6 қиррали ёғоч стол тақдим этишди...

Зал санъат ихлосмандлари билан гавжум. Бу ерда бўлган киши ўзбек халқининг узоқ йиллар мобайнида ўзлаштирган, авлодлардан— авлодларга мерос қилиб қолдирган миллий санъати билан яқиндан танишадилар. Қўли гул чеварларимиз яратган, гуллар қатига туйғуларини, эзгу орзуларини яширган улуғ санъат шавқидан баҳраманд бўладилар.

С. ФАҲРИДДИНОВА.

Жаҳон ойнаси

ЎЛКАНИНГ ЯНГИ ТОКЗОРЛАРИ

СОФИЯ. Варна округи территориясида Болгариядаги энг катта «Хемус» автомагистрали бўйлаб бир минг гектар майдонда янги токзор массивлари барпо этилади.

Бу округда узумчилик қишлоқ меҳнаткашларининг анъанавий машғулотидир. Эндиликда узумчилик қишлоқ хўжалигининг асосий тармоқларидан бири бўлиб қолди. Бу ердаги иқлим ва тупроқ шароити узум етиштириш учун қулай имкониятларни яратмоқда.

Ўтган беш йиллик давомида узумчиликни концентрациялаш ва ихтисослаштириш соҳасида катта ишлар қилинди. Саноат технологияси жорий этилди. Деҳқончилик маданияти анча оширилди.

Округ соҳибкорлари ўтган йили гектаридан ўрта ҳисобда 102,9 центнердан узум ҳосили олдилар.

Босқинчилик давом этмоқда

БАЙРУТ. Исроил ҳарбийлари Ливандаги вазиятни нормаллаштириш жараёнига ҳалақит бериш ва Яқин Шарқнинг шу районида кескинлик ўчоғини сақлаб қолишга уриниб, бу мамлакатнинг жанубида доимий қуролли иғвогарликни давом эттирмоқдалар.

Исроил артиллерияси кейинги кунларда Маржаюн ва Набатия районида аҳоли жойлашган пунктларни ва миллий-ватанпарвар кучларнинг позицияларини қаттиқ тўпга тутди. Исроил ҳарбий-ҳаво кучларининг самолётлари Ливан осмонини бир неча бор бузиб ўтди ва мамлакатнинг жанубий қисми устида разведка мақсадида учишни давом эттирди.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти кузатувчиларининг докладидан маълум бўлишича, Исроил артиллерияси июль ойида Жанубий Вьетнам территориясини 27 мартда тўпга тутган, Исроил самолётлари эса мамлакат осмонини 13 марта бузиб ўтган.

Бу воқеадан хабардор кишиларнинг берган маълумотларига қараганда, Исроил артиллериясининг мамлакат жанубидаги аҳоли пунктларини доим ваҳшиёна ўққа тутиши натижасида неча ўн минглаб киши ёппасига мамлакат ичкарисига кўчиб кетган. Бу ҳол ана шу районда қишлоқ хўжалиги ва саноатни ривожлантиришга салбий таъсир кўрсатди ва Жанубий Ливаннинг баъзи районларидаги аҳолини озиқ-овқат билан таъминлашда катта қийинчилик рўй беришига сабаб бўлди.

Танзания аёллари янги жамият қуришда ва мамлакатнинг маданий ҳаётида актив қатнашмоқдалар.

Суратда: полиция формасидаги аёлларни мамлакат шаҳарларида тез-тез учратиб туриш мумкин.

МТИ—ТАСС фотоси.

ДЎСТЛИК АЛОҚАЛАРИ

ДЕҲЛИ. Тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги Совет-Ҳиндистон шартномаси имзоланган куннинг 6 йиллиги Ҳиндистонда кенг нишонланмоқда.

Ҳиндистон мудофаа министри Жагживан Рам ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди: тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома мамлакатларимиз ўртасидаги дўстона муносабатларни ривожлантиришнинг мустаҳкам ҳуқуқий негизи ва доираларини белгилаб берди. Ҳиндистон— Совет дўстлигининг асослари кўпданоқ яратиб берилган эди. Бу дўстлик замоннинг барча синовларига бардош берди. Шартнома узоқ муддатга мўлжалланган мақсадларни кўзда тутади ва унда баён этилган қоидалар халқаро ишларни ривожлантиришга муайян таъсир ўтказиб, ер юзида тинчлик, озодлик ва хавфсизликни мустаҳкамлашга ёрдам бериши керак.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

ҲУРМАТЛИ ТОШКЕНТЛИКЛАР!

КУЙБИШЕВ РАЙОНИНИНГ М. ГОРЬКИЙ ПРОСПЕКТИДАГИ 3-ТРАМВАЙ-ТРОЛЛЕЙБУС ДЕПОСИ ҚАРШИСИДА

АҲОЛИДАН ЭСКИ ХОМ АШЁНИ ҚАБУЛ ҚИЛАДИГАН ПУНКТ

О Ч И Л А Д И

Эски латта-путталар чех шишасидан ишланган сервизларга, биллур ва чинни буюмларга, косметика ва бошқа хўжалик буюмларига алмаштирилади:

макулатуралар— ноёб бадиий адабиёт асарларини олиш ҳуқуқини берадиган абонементларга алмаштирилади.

Сизга керак бўлмайдиган ва ишлатишга ярамайдиган эски буюмларингизни топширинг.

Қабул пунктининг иш куни ва соатлари— душанбадан ташқари ҳар куни соат 10.00 дан 18.00 гача. Соат 13.00 дан 14.00 гача танаффус.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ИШЛАБ ЧИҚАРИШ—ТАЙЁРЛАШ КОРХОНАСИ.

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ

ТЕЗ КУНДА

ШАҲАР ЭКРАНЛАРИГА КЕНГ ЭКРАНЛИ ФИЛЬМЛАРНИ ЧИҚАРАДИ

ЭНГ ЧИРОЙЛИ САМАН

М. Горький номли киностудия маҳсулоти.
Сценарий автори: Вячеслав Наумов.
Постановкачи режиссёр: Степан Пучинян.
Ролларда: Олег Жаков, Евгений Жариков, Саша Симакин.

Фильм саман отга бўлган муҳаббат, кейинчалик от спорти мактабида шуғулланиш ўғил боланинг характерига қандай таъсир этганлиги, у ўзида ирода, мардлик ва ички интизомни қандай тарбиялаганлиги ҳақида ҳикоя қилади...

МЕНИ ЕРДА КУТИШМОҚДА

Одесса киностудияси маҳсулоти.
Сценарий автори: Виктор Митрошенков.
Постановкачи-режиссёр: Марк Толмачев.
Ролларда: Александр Михайлов, Алексей Локтев, Владимир Седов.

Фильм ҳарбий учувчиларнинг оддий иш кунларидаги машаққати, ана шу кишиларнинг ҳаётдаги қудрати, ўз ишига, ўз бурчига мужассамлашган садоқати ҳақида ҳикоя қилади.

КИНО

15 АВГУСТДА

ҚИШКИ БИНОДА

САНЪАТ САРОЙИ— **Оқ Бим Қора Қулоқ** (катта зал). **Синдбоднинг олтин саёҳати; Олтин безгак** (кичик зал, кечқурун).

Оқ Бим Қора Қулоқ — «ЧАЙКА», «МОСКВА» (кечқурун).

Ҳаво шарида фантастик саёҳат — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда), «ҚОЗОҒИСТОН» (кечқурун).

Бу қизалоқ менга ёқади—«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА

Оқ Бим Қора Қулоқ — «ФЕСТИВАЛЬ» (21.00).

Бу қизалоқ менга ёқади —«ХИВА» (21.00).

16 АВГУСТДА

ҚИШКИ БИНОДА

САНЪАТ САРОЙИ — **Оқ Бим Қора Қулоқ** (катта зал). **Синдбоднинг олтин саёҳати; Олтин безгак** (кичик зал, кундуз ва кечқурун).

Оқ Бим Қора Қулоқ — «ЧАЙКА», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Ҳаво шарида фантастик саёҳат— «ДРУЖБА» (жуфт соатларда), «ҚОЗОҒИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Бу қизалоқ менга ёқади—«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА

Оқ Бим Қора Қулоқ — «ФЕСТИВАЛЬ» (21.00).

Бу қизалоқ менга ёқади —«ХИВА» (21.00).

Тошкент шаҳар ижроия комитетининг савдо Бош бошқармаси

«ЁШЛИК» МАКТАБ—МАГАЗИНИ

ОЗИҚ-ОВҚАТ МОЛЛАРИ БИЛАН САВДО ҚИЛУВЧИ КИЧИК СОТУВЧИЛАРНИ ТАЙЁРЛАЙДИГАН

6 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

8—10-синф ҳажмида маълумотли, 16 ёшдан 25 ёшгача бўлган тошкентлик йигит-қизлар имтиҳонсиз қабул қилинади.

Ўқувчиларга ҳар ойда 45 сўмдан 54 сўмгача стипендия тўланади.

Ўқиш вақти меҳнат стажига қўшилади.

Ўқувчилар айни бир вақтда кечки мактабда ёки савдо техникумида ўқишлари мумкин.

Мактаб-магазинни тамомлаб чиққанлар катта магазинларга ишлаш учун юборилади ва уларга совет савдоси техникумининг кечки ёки сиртқи бўлимига киришда имтиёзлар берилади.

Қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Кафанов кўчаси, 65-уй (2, 5, 8, 9, 10, 12, 1, 24, 28-трамвайлар, 3, 9, 22, 55, 80-автобусларнинг «Госпиталь бозори» бекати). 33-75-48 телефони орқали справкалар олиш мумкин.

Тошкент тўқимачилик комбинати қошидаги

85-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

тўқимачилар ва йигирувчилар тайёрлайдиган группаларга

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10-СИНФ ҲАЖМИДАГИ ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш муддати — 1 йил.

Мутахассислик билан бирга ўрта маълумот берадиган группаларда ўқиш муддати 3 йил.

Ўқувчилар кунига уч маҳал бепул овқат, кийим-бош ва ишлаб чиқариш практикаси давридаги иш ҳақи билан таъминланадилар.

БОШҚА ШАҲАРДАН КЕЛГАНЛАР ЁТОҚХОНА БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР. БИЛИМ ЮРТИНИ АЪЛО БАҲОЛАР БИЛАН БИТИРГАНЛАР ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА ИМТИЁЗЛИ РАВИШДА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

БИЛИМ ЮРТИГА 8-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТИ БИЛАН КИРГАНЛАР КОМБИНАТ ҚОШИДАГИ ИШЧИ-ЁШЛАР МАКТАБИНИНГ 9-СИНФИГА КИРИБ ЎҚИШЛАРИ МУМКИН.

Аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти тўғрисидаги гувоҳнома, соғлиғи тўғрисидаги справка (справка формасини билим юрти беради), турар жойидан справка, 3Х4 см. катталикдаги 4 дона фотосурат, мактабдан характеристика.

Билим юртининг адреси: 700092, Тошкент шаҳри-92, Абдулла Қаҳҳор кўчаси, 34-уй.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳунар-техника Давлат комитетининг «СССР 50 ЙИЛЛИГИ» номли Тошкент трактор заводи қошидаги

ЯНГИ ОЧИЛГАН

176-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1977-78 ўқув йили учун

қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Пресслаш асбоб-ускуналари оператори, металл бўйича универсал токарь, универсал фрезерчи, механика-йиғув ишлари слесари, темирчилик-пресслаш асбоб-ускуналарини созловчи, асбобсоз слесарь, электр-газ пайвандчи, программали бошқариладиган станоклар оператори, ТВЧ (юқори частотали ток) қурилмаси созловчиси, электромонтёр — электрослесарь, гальваник автомат линиялар оператори; агрегатли, махсус, тиш йўниш ва резба-фрезерлик станокларини созловчи, саноат ускуналари ремонти бўйича слесарь, электр пайвандчи, электр кўтарма кранлар машинисти. **Ўқиш муддати — 1—3 йил.**

темирчилик-пресслаш ускуналарини созловчи, пресс ишлаб чиқариши оператори, электр кўтарма кран машинисти. **Ўқиш муддати — 1 йил.**

ЎҚИШ МУДДАТИ БИР ЙИЛ БЎЛГАН ГРУППАЛАРДА СТИПЕНДИЯ ТЎЛАБ БОРИЛАДИ ВА СЎНГГИ ИККИ МУТАХАССИСЛИККА КЎПРОҚ ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

БИЛИМ ЮРТИГА 15 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ 8—10 СИНФ МАЪЛУМОТИДАГИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

ГСПТУни тамомлаган йигит-қизлар тўлиқ ўрта маълумот ва танлаган касби бўйича диплом оладилар ва олий ўқув юртларига киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.

Билим юртига қабул қилинганлар уч маҳал бепул овқат, кийим-бош, махсус жомакор билан таъминланадилар. Четдан келганлар секция типидаги ётоқхоналар билан таъминланадилар.

Ўқувчиларга ишлаб чиқариш практикаси даврида ишлаб топилган маошнинг 33 процент тўлаб борилади.

Билим юртини тугатгандан сўнгги маоши — 250 сўмгача.

Билим юртида стадион, спорт зали, сузиш бассейни мавжуд. Ёзги каникул даврида Чимён тоғларида спорт соғломлаштириш лагерлари ишлайди.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш лозим: директор номига ариза, автобиография, туғилганлиги ҳақида гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақида гувоҳнома (аттестат), яшаш жойи, отаси ёки онасининг иш жойидан справкалар. 6 та фотосурат (3х4 см), характеристика.

ҲУЖЖАТЛАР СОАТ 9 дан 17.00 гача ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Билим юрти адреси: 700177, Тошкент—177, 1-Ташавтомаш массиви, (1, 1 — «Экспресс», 24, 73 автобусларнинг «Трактор заводи» бекати).

ЎЗБЕКИСТОН ССР САВДО МИНИСТРЛИГИНИНГ

ТОШКЕНТ ҲУНАР-САВДО БИЛИМ ЮРТИ

1977—1978 **ўқув йилига**

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти баққоллик — кондитерлик, гастрономия, гўшт-балиқ, сут маҳсулотлари, газламалар, тикув буюмлари, пойафзаллар, трикотаж, галантерея, парфюмерия, маданий-маиший ва хўжалик молларининг юқори малакали сотувчи-контролёр—кассирларини тайёрлайди.

Машғулот 1 сентябрдан бошланади.

Ўқиш муддати — 1 ва 2 йил.

Билим юртига Ўзбекистон шаҳарларида яшайдиган 15 дан 20 ёшгача (ҳамда Совет Армияси сафида ҳарбий хизматини ўтаб қайтган 23 ёшгача) **бўлган 8, 9, 10-синф ҳажмида маълумотлилар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.**

Билим юртини тугатганларга «СОТУВЧИ-КОНСУЛЬТАНТ», «СОТУВЧИ-КОНТРОЛЕР-КАССИР» деган малака унвони берилади.

Ўқувчиларга 32 сўмдан стипендия берилади, етим қолган болаларга ва Улуғ Ватан урушининг I, II группа инвалидларининг болаларига 41 сўмдан стипендия берилади.

Бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Ишлаб чиқариш практикаси Тошкент шаҳридаги илғор магазинларда: БОШ УНИВЕРМАГ, ГУМ ВА «ГАСТРОНОМ» РЕСПУБЛИКА КОНТОРАСИГА ҚАРАШЛИ ЙИРИК МАГАЗИНЛАРДА ЎТКАЗИЛАДИ.

Ўқиш муддати меҳнат стажига киради.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ёзилган ариза, маълумоти тўғрисидаги гувоҳнома (асли), туғилганлиги тўғрисидаги ҳужжат (асли), турар жойидан справка, таржимаи ҳоли, 286-формадаги медицина справкаси, 3х4 см. катталикдаги 3 дона фотосурат, шаҳар меҳнаткашлар депутатлари совети ижроия комитети савдо бўлимининг йўлланмаси.

Билим юртининг адреси: Тошкент—86, «Оқтепа» массиви, «Самарқанд дарвоза» кўчаси, 60-уй (4, 9, 11, 15, 19, 21-трамвайлар, 12, 13, 29, 32, 34, 36, 43, 48-автобусларнинг «Оқтепа» бекати).

Тошкент область, Тошкент районидаги 15-ўрта мактаб томонидан **Болтабоев Иброҳим Қодирович** номига берилган 137373 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Республика электро техника медицина техникуми томонидан **Файзиева Мастура Шамшиевна** номига берилган 433053 номерли йўқолган

ДИПЛОМ БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳунар-техника таълими давлат комитетининг «Узэлектромонтаж» ихтисослашган тресги базасидаги

11-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1977—1978 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги ихтисослар бўйича юқори малакали мутахассислар тайёрлайди: **тақсимот қурилмалари бўйича электромонтажчилар, ёритиш, ёритгич ва кучланиш тармоқлари ҳамда электр асбоб-ускуналари бўйича электромонтажчилар, саноат асбоб-ускуналаридан фойдаланиш ва уларни ремонт қилиш бўйича** (программалаштирилган станокларнинг электрон қисми), **электромонтёрлар, кино механиклар, радиотелемеханиклар, ярим ўтказгичли приборларнинг йиғувчиси, ўтга чидамли материаллар билан ишловчи мутахассис, кислота упоршчик-футеровшчик, контроль-ўлчов асбоблари ва автоматика бўйича электрослесарь.**

Ўқиш муддати маълумоти ва соҳасига қараб 1 ёки 2 йил.

Ўқишга 8—10-синф маълумотидаги 14,5 ва ундан юқори ёшдаги йигит-қизлар қабул қилинади.

Ўқиш муддати меҳнат стажига киради.

МАШҒУЛОТЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Билим юртига 8-синф ҳажмида маълумот билан кирган ўқувчилар уч маҳал бепул овқат, кийим-бош билан; 10-синф ҳажмида маълумотлилар — ойига 30 сўм миқдорида стипендия билан таъминланадилар. Ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида ўқувчилар иш ҳақининг 33 процентини оладилар.

Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилган йигитларга ҳар ойда 70 сўмдан стипендия тўланади, ётоқхонадан жой берилади ва улар қисқартирилган муддатли ўқиш курси (10-синф маълумоти билан 7,5 ой, 8-синф маълумоти билан 10 ой)га қабул қилинадилар.

Билим юрти қошида кечки мактаб бор.

Билим юртини битирган ёшлар техникум ва олий ўқув юртига киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.

Ўқишни аъло баҳолар билан тугатган ёшлар эса ўрта ва олий ўқув юртларида ўз билимини оширишга юбориладилар.

Билим юртида яхши спорт базаси бўлиб бокс, кураш, дзюдо, самбо, эркин кураш, велоспорт, енгил атлетика, эшкак эшиш секциялари ишлайди. Шунингдек, техника ижоди ва фото тўгараги, ҳамда вокал-эстрада ансамбли мавжуд.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДА БОШЛАНАДИ.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим этадилар: ариза, паспорт, автобиография; маълумоти ҳақида ҳужжат, яшаш жойидан ва саломатлиги ҳақида справкалар, ҳарбий хизматга чақирилиш ҳақидаги гувоҳнома ёки ҳарбий билет, 3х4 см. ҳажмдаги 6 та фотосурат.

Аризалар ҳар куни соат 9.00 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Билим юртининг адреси: Тошкент шаҳар, Фрунзе район, Физкультурная кўчаси, 8-уй (45, 33, 34, 54, 18, 3, 80 ва 2, 66-автобусларнинг «Тўқимачилик комбинати» бекати).

«УЗБЕКХЛОПКОМАШ» БИРЛАШМАСИ БАЗАСИДАГИ

95-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1977—1978 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА МАЛАКАЛИ ИШЧИЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ: **металл бўйича токарь, механика-йиғув ишлари слесари, слесарь-асбобсоз, фрезерчи, саноат ускуналарини тузатиш бўйича слесарь, электр пайвандчи.**

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН 14—24 ЁШЛИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

ЎҚИШ МУДДАТИ— 1—2 ЙИЛ.

Ўқувчилар кунига уч маҳал овқат, кийим-бош ва махсус кийим билан таъминланадилар.

БОШҚА ШАҲАРЛАРДАН КЕЛГАНЛАРГА ЁТОҚХОНА БЕРИЛАДИ.

Билим юртидаги ўқиш муддати доимий меҳнат стажига киради.

Билим юрти қошида 39-кечки ишчи ёшлар мактаби мавжуд.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатларнинг бўлиши лозим: ариза, маълумоти ҳақидаги ҳужжат (асли), метрика ёки паспорт, 6 дона фотосурат (3х4 см.), автобиография, мактабдан характеристика.

МАШҒУЛОТЛАР — ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Билим юртининг адреси: Тошкент шаҳар, Куйбишев райони, ГСП, Тюльпановский проезд, 92-уй (1, 4, 17, 41, 69, 71, 24-автобусларнинг «Статуправление» бекати). Телефон: 66-85-85.

ЙЎЛОВЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

Болаларни ёзги соғломлаштириш пионер лагерларидан оммавий суратда олиб келиш муносабати билан

17—30 АВГУСТ КУНЛАРИ

шаҳар ва шаҳарлараро маршрутларда қатнайдиган автобуслар миқдори анча

КАМАЙТИРИЛАДИ

«Главташпассавтотранс».

Тошкент Халқ хўжалик институти томонидан **Хўжаев Лазиз Камолович** номига берилган 979394 номерли йўқолган

ДИПЛОМ БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

15 АВГУСТ — ДУШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.20 Москва мактаб ўқувчилари ижросида совет шоирларининг шеърлари. 19.00 Янгиликлар. 19.15 «Гродно области меҳнаткашлари мусобақалашмоқдалар». СССР Конституцияси лойиҳасининг муҳокамасида Белоруссия Компартияси Гродно область комитетининг биринчи секретари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Л. Г. Клецков, Гродно автоагрегатлар заводининг слесарь-асбобсози Н. И. Кучко иштирок этадилар. 20.00 «1977 йил қўшиқлари». Киевдан олиб кўрсатилади. 20.25 М. Горький. «Сўнггилар». М. Горький номли СССР Москва бадиий академик театрининг фильм-спектакли. 22.00 «Вақт» информацион программаси. 22.30 «Сўнггилар» фильм-спектаклининг давоми. 23.40 Волейбол бўйича халқаро турнир. Ярим финал. Эркаклар. Минскдан олиб кўрсатилади. 00.10 Янгиликлар.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

18.20 Кўрсатувлар программаси. 18.25 «Вова лақабли бўри Марсга учгани ҳақида». Болалар учун мультфильм. 18.40 Мактаб ўқувчилари учун. «Светофор». 19.10 «Партия ва халқнинг содиқ фарзанди». Я. Э. Рудзутак туғилган кунининг 90 йиллигига. 19.25 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 19.40 «Романтика» телевизион театри. Ў. Ҳошимов. «Нур борки, соя бор». 1-қисм. 21.00 «Ахборот» информацион программаси. 21.20 «Хайтарма» татар ансамблининг концерти. 22.00 Москва. «Вақт» информацион программаси. 22.30 «Пахта теримига шаймисиз?». 22.45 Октябрнинг киносолномаси. «Салют, Мария» Бадиий фильм. 1-серия. 23.50 Кўрсатувлар программаси.

Тошкент шаҳри ва Тошкент области учун программа ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ.

19.00 Кўрсатувлар программаси. 19.05 Болалар учун фильм. «Салом, тенгдош!» 19.25 «Ҳамма таниган номаълум киши». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия (рус.). 20.30 Тошкент янгиликлари. 20.50 «Дирижёрлар». Фильм-концерт. 21.05 «Ҳам меҳнат, ҳам спорт» (рус.).

16 АВГУСТ — СЕШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.15 «Бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун». Ленинграддан олиб кўрсатилади. 19.00 Янгиликлар. 19.15 «Инсон ва қонун». 19.45 «Ашула байрами». Ригадан олиб кўрсатилади. 20.45 «СССР Конституцияси лойиҳасини муҳокама қиламиз». РСФСР Министрлар Совети ҳузуридаги «Главохота» овчилик хўжаликлари ва қўриқхоналари марказий илмий-тадқиқот лабораторияси директорининг ўринбосари В. Размахнин, биостанция техниги Б. Жуков, Лосиноостровск участкасининг овшуноси А. Мочалов иштирок этадилар. 21.00 «Бизнинг биография. 1963 йил». 22.00 «Вақт» информацион программаси. 22.30 «Севги». Телевизион фильм. (Югославия). 22.55 «Музыкальная жизнь». Телевизион журнал. Кўрсатувни композитор М. Тариердиев олиб боради. 00.05 Волейбол бўйича халқаро турнир. Эркаклар. Финал. Минскдан олиб кўрсатилади. 00.35 Янгиликлар.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

18.25 Кўрсатувлар программаси. 18.30 Болалар учун мультфильм. 18.40 Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига. Мактаб ўқувчилари учун. «Улар бахтимиз учун курашганлар». Акмал Икромов. 19.10 «Халқаро ҳаётнинг актуал проблемалари». 19.30 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 19.45 «Романтика» телевизион театри. Ў. Ҳошимов. «Нур борки, соя бор». 2-қисм. 21.00 «Ахборот» информацион программаси. 21.30 Ўзбекистон ССР халқ артисти Ориф Алимаҳсумов куйлайди. 22.00 Москва. «Вақт» информацион программаси. 22.30 «Сельская жизнь». (рус.). 22.45 Октябрнинг киносолномаси. «Салют, Мария!» Бадиий фильм. 2-серия. 23.50 Кўрсатувлар программаси.

Тошкент шаҳри ва Тошкент области учун программа ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ.

19.00 Кўрсатувлар программаси. 19.05 «Звездочка». Болалар учун киноальманах. 19.50 «Ҳамма таниган номаълум киши». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия (рус.). 20.30 Тошкент янгиликлари. 20.50 Фортепьяно куйларидан концерт.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ», («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ГСП, ТОШКЕНТ, ЛЕНИН ПРОСПЕКТИ, 41-УЙ

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор — 33-02-49 дан 33-02-58 гача. Эълонлар бўлими — 33-81-42.

Р—02522. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 26. ИНДЕКС 64579. Нашр — 3130.